

www.musavat.com

MUSAVAT

Xəbər

Qızılın qiymətində
rekord həddə
bahalaşma

yazısı səh.15-də

Qurucusu: Rauf Arifoğlu Gündəlik qəzet 8-11 mart 2024-cü il Cümə № 45 (8417) Qiyməti 60 qəpik

Gündəm

Sərhəd danışıqları təhlükədə -
4 kəndi qaytarmırlar

Şahin Mustafayev
Qırıqryanla sərhədlərin
delimitasiyasını
müzakirə etdi

yazısı səh.9-da

Cinayət yolu ilə əldə edilmiş
pullarla bağlı fərman

yazısı səh.5-də

Qərbin Azərbaycana qarşı
“media hücumu” - ikinci dalğa...

yazısı səh.6-da

Ermənistanın “xristian klubu”na
üzv olacağı yalanı

yazısı səh.7-də

Dövlət ərkanında qadınlar
-icra başçısı olanı yoxdur...

yazısı səh.10-da

İrəvan Rusiyadan
“qanadını” qoparır -
Moskvaya qarşı “ikinci cəbhə”

yazısı səh.11-də

Putin hakimiyyəti kimə
ötürəcək - yeni iddialar

yazısı səh.11-də

Bakıdakı ermənilərin
əvəzinə Zəngəzur?

yazısı səh.13-də

Qurbanovdan Alonsoya hədiyyə

yazısı səh.2-də

Bakıda islamofobiya mövzusunda
beynəlxalq konfrans

yazısı səh.13-də

Ədliyyə Nazirliyinə QHT-lərlə
bağlı yeni səlahiyyət verildi

yazısı səh.5-də

Navalninin ölümü ilə
bağlı ilginclik sorğu

yazısı səh.6-da

HƏSƏNOV ANKARADA, PAPIKYAN TEHRANDA - MÜHARİBƏ HAZIRLIĞI?

Bölgədə hərbi gərginliyi tətikləmə cəhdləri Azərbaycan kimi
Türkiyəni də narahat etməyə bilməz; Ermənistan Hindistandan
gələn silahların İrandan tranzitini genişləndirmək istəyir -
mümkün müharibə ssenarisi...

yazısı səh.4-də

Korrupsiyaya görə həbslər: “Böyük başlar” da hədəfdə

Qanunsuzluğa yol vermiş məmurların məsuliyyətə
cəlb olunması davam edəcək

yazısı səh.5-də

Rasim
Balayevin
sədrliyinə
etirazlar başladı

yazısı səh.12-də

Mehdiyevlərin
direnışı: ailə
bankı üçün
bunu etdilər

yazısı səh.3-də

Xankəndinə
təyin edilən
xüsusi
nümayəndə
kimdir?

yazısı səh.3-də

Dövlət başçısı bir qrup qadını təltif etdi

Prezident İlham Əliyev Azərbaycan qadınlarının "Tərəqqi" medalı ilə təltif edilməsi haqqında Sərəncam imzalayıb.

Yenisabah.az xəbər verir ki, sərəncama əsasən, Azərbaycan Respublikasının ictimai həyatında səmərəli fəaliyyətlərinə görə aşağıdakı şəxslər "Tərəqqi" medalı ilə təltif ediliblər:

Atamoğlanova Natəvan Dəmirçi qızı
Behbudova Gülşən Behbud qızı
Əhmədova Kəhlik Təliş qızı
Əliyeva Gültəkin Budaq qızı
Haqverdiyeva Sevdə Haqverdi qızı
Həsənova İlhamə Hüseyn qızı
Hüseynova Mariya Pavlovna
Hüseynova Reyhan Kamranovna
Hüseynova Zərifə Bəşir qızı
Mehraliyeva Sevil Əli qızı
Məsimova Təliyə Fəxrəddin qızı
Ramazanova Bədyalcamal Süleyman qızı.

QMİ fətvə verdi

Qafqaz Müsəlmanları İdarəsi Azərbaycanda Ramazan ayının başlaması ilə bağlı fətvə verib.

Qeyd edək ki, Azərbaycanda Ramazan ayı martın 11-də başlanır. İdarənin təqviminə əsasən, martın 28-i və 30-u, aprelin 1-i və 5-i Qədr gecələridir.

10 martda imtahan var

Dövlət İmtahan Mərkəzindən verilən xəbərə görə, 10 martda Dövlət İmtahan Mərkəzi tərəfindən Bakı şəhərində, eləcə də Ağdam, Zəngilan (Ağal kənd tam orta məktəbi), Laçın (şəhər 2 №-li və Zabux kənd tam orta məktəbləri) məktəblərində ümumtəhsil müəssisələrinin məzunları üçün tam orta təhsil səviyyəsi üzrə buraxılış imtahanı keçiriləcək.

İmtahan saat 11:00-da başlanır. İmtahanın başlanmasına 15 dəqiqə qalmış - saat 10:45-də buraxılış rejimi başa çatır. Bundan sonra gələn iştirakçılar imtahan binasına buraxılırlar.

Martın 10-da keçiriləcək imtahanda 53102 şagirdin iştirakı nəzərdə tutulur.

DTX Mərdanovu həbs etdi

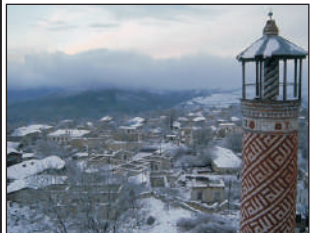

Azərbaycan vətəndaşı terrorçuluğu maliyyələşdirməyə görə həbs edilib.

Dövlət Təhlükəsizliyi Xidmətində aparılan cinayət işi üzrə Azərbaycan vətəndaşı Abit Mərdanov Cinayət Məcəlləsinin 214-1-ci maddəsi ilə ittiham olunduğu cinayət əməllərinə görə həbs edilib. Bu barədə Bakı Şəhəri Səbail Rayon Məhkəməsi tərəfindən qərar qəbul edilib.

Belə ki, Abit Mərdanov terrorçuluğu maliyyələşdirmə cinayət əməllərini törətməkdə təqsirləndirilir.

İşğaldan azad ərazilərə qayıdanlar evlərini özləri tikə bilər

İşğaldan azad edilmiş ərazilərdə evlərini özləri inşa etmək istəyən vətəndaşların müraciətlərinə baxılması nəzərdə tutulub. Bu, Nazirlər Kabinetinin 2023-cü il üzrə fəaliyyəti haqqında hesabatında əks olunub.

Qeyd edilib ki, bərpa-quruculuq proseslərində iştirak etmək istəyən şəxslər tərəfindən konkret müraciətlər olacağı təqdirdə, onlara yaşayış məntəqələrinin bərpası və yenidən qurulması ilə bağlı təsdiq olunmuş planlara baxıla bilər.

Mövzu ilə bağlı danışan Milli Məclisin Regional məsələlər komitəsinin üzvü Tahir Rzaev hesab edir ki, vətəndaşları da bərpa-quruculuq işlərinə cəlb etməklə Qarabağa qayıdışı və bölgənin inkişafını daha da sürətləndirmək olar.

Millət vəkili bildirib ki, vətəndaşlar işğaldan azad olunmuş ərazilərdə yalnız müasir şəhərsalma qaydalarına uyğun evlər inşa edə biləcəklər. Bu, büdcə vəsaitinə qənaət edilməsi baxımından da mühüm əhəmiyyət kəsb edir. Çünki hazırda bölgədə bütün layihələr demək olar ki, dövlət hesabına icra olunur.

Qeyd edək ki, Nazirlər Kabinetinin hesabatı martın 15-də Milli Məclisdə müzakirəyə çıxarılaçaq.

Bayramqabağı hotellərin qiyməti kəskin bahalaşdı

Novruz bayramı günlərində Azərbaycana daha çox turistlərin gələcəyi gözlənilir. Ölkəmizə gələn turistlər yalnız hotellərdə qalmırlar. Onlar Azərbaycana gəldikləri zaman evlər də kirayələyirlər.

Bes bayram günlərində Azərbaycana turistlərin gəlməsi kirayə mənzil bazarında qiymətlərə necə təsir edəcək?

Məsələ ilə bağlı əmlak məsələləri üzrə ekspert Ramil Osmanlı "Trend"ə bildirib ki, artıq müəyyən qədər bahalaşma müşahidə olunur.

"Belə ki, paytaxtın mərkəzində və mərkəzə yaxın gün-

dəlik kirayə evlərin qiymətlərində artım müşahidə olunur. Bunun da əsas səbəblərindən biri bayramda gələn turistlərin əksəriyyətinin daha çox günlük kirayə məqsədləri üçün istifadə olunan mənzillərə üstünlük vermələridir. Bayram günləri yaxınlaşdıqca qiymətlərin daha da artacağı gözlənilir. Qiymət artımı təxminən 10-15% ci-

varındadır".

Ekspert qeyd edib ki, rayonlarda bayram günlərində qiymətlərin bahalaşması gözlənilir.

"Qeyri-mövsümi aylarda rayonlarda kirayə qiymətləri çox aşağı olur. Əsasən qiymətlərin İsmayilli, Şamaxı, Qəbələ-Şəki, Quba-Qusar və Lənkəran rayonlarında artacağı gözlənilir. Səbəb isə bayramda bu rayonlara turistlərin daha çox axınıdır", - deyir o vurğulayıb.

Qurbanovdan Alonsoya hədiyyə

"Qarabağ"ın baş məşqçisi Qurban Qurbanov "Bayer" in çalışdırıcısı Xabi Alonso ilə görüşüb.

Ağdam təmsilçisinin saytı xəbər verir ki, görüş "Bayer" in Bakıya səfərindən qısa müddət sonra komandanın qaldığı "Hilton" hotelində baş tutub.

Qurbanov uzun yol qət etmələrinə baxmayaraq, görüşməyə razılıq verdiyi üçün Alonsoya təşəkkür edib. Qurbanov qonağa Azərbaycan, ölkəmizin gözəllikləri, təbiəti, görməli yerləri haqqında məlumat verib, onu gələcəkdə qeyri-rəsmi səfərə dəvət edib.

Alonso səmimi münasibət və ölkəmizdəki xoş qarşılanma üçün minnətdarlığını bildirib. İspaniyalı mütəxəssis də "Qarabağ"ın ölkə çempionatındakı çıxışını izlədiyini vurğulayıb. Alonso bildirib ki, komandalar arasında dostluq münasibətləri yarandıqı üçün həm yenidən Bakıya gəlmək və görüşmək, həm də rəqib olmamaq istəyi olub.

Görüşün sonunda Qurban Qurbanov Alonsoya xüsusi hazırlanmış əl işi olan ipek "Qarabağ" xalçası hədiyyə edib. Mütəxəssislər xatirə şəklində çəkiliblər.

Maşınlar üçün "zaryadka" məntəqələrinin sayı artırılacaq

Prezident İlham Əliyev Elektrik mühərrikli nəqliyyat vasitələrindən istifadənin təşviq edilməsi haqqında sərəncam imzalayıb. Sərəncamda Nazirlər Kabinetinə tapşırıqlar ki, elektrik mühərrikli nəqliyyat vasitələrindən istifadənin və elektrik enerjisi dol-

durma məntəqələrinin əhatə dairəsinin genişləndirilməsi, həmçinin məntəqələrin yaradılması işlərinə sahibkarlıq subyektlərinin cəlb edilməsi məqsədilə normativ hüquqi aktların təkmilləşdirilməsi ilə bağlı təkliflərini bir ay müddətində hazırlayıb Prezidentinə təqdim edilməlidir.

Tanınmış blogerə hökm: "Allah mənim cəzamı verib"

"Nikosayağı" ləqəbi ilə tanınan blogger Nicat Şakirli-nin cinayət işi üzrə məhkəmə prosesi yekunlaşıb. Bakı Ağır Cinayətlər Məhkəməsində hakim Samir Əliyevin sədrliyi keçirilən prosesdə təqsirləndirilən şəxsin vəkili müdafiə çıxışı edib.

Daha sonra prosesdə Nicat Şakirli son sözə çıxış edib. O, çıxışında ölənin dostunun ailəsindən üzr istəyir:

"Allah onsuz mənim cəzamı verib. Dostumun ailəsindən üzr istəyirəm. Hadisə ilə bağlı özümü təqsirli bilirəm. Sonsuz qədər ürəyimdə bu cəzanı çəkəcəm. Ölənin şəxs öz qardaşından seçilmir. Veriləcək hər cəzanı da çəkməyə hazıram".

Hökmə əsasən, Nicat Şakirli bərsində 5 il müddətinə azadlıqdan məhrum etmə cəzası təyin olunub. O, cəzasını məntəqə tipli cəzaçəkmə müəssisəsində çəkəcək.

Qeyd edək ki, hadisə ölənin avqustunda qeydə alınıb. N.Şakirli idarə etdiyi "Porsche" markalı avtomobili ilə TIR-a çırpılıb. Qəza nəticəsində avtomobilə olan bloggerin dostu Ruslan Məmmədov vəfat edib. Nicat Şakirli-nin sağ yuxarı ətrafı dirsəkden amputasiya edilib.

BMI-dən Əvəz Zeynallı açıqlaması

Beynəlxalq Mətbuat İnstitutu (International Press Institute) jurnalist Əvəz Zeynallının "qondarma ittihamlarla" 9 il həbs cəzasına məhkum edilməsini pisləyib. Xəbəri "Amerikanın səsi" yayıb.

"BMI Əvəz Zeynallının qondarma hədə-qorxu yolu ilə pul tələb etmə ittihamı üzrə verilən həbs müddətini qətiyyətlə pisləyir", - Beynəlxalq Mətbuat İnstitutunun direktor müavini Skott Qriften deyib.

"Biz Zeynallını dərhal azad etməyə çağırırıq", bəyanatda qeyd edilir.

Ankarada rəsmi səfərdə olan Azərbaycanın müdafiə naziri, general-polkovnik Zakir Həsənov Türkiyənin milli müdafiə naziri Yaşar Güllərle görüşüb. Görüşdə hərbi, hərbi-texniki, hərbi-təhsil və digər sahələrdə əməkdaşlığın inkişaf perspektivləri, regional təhlükəsizlik və qarşılıqlı maraqları doğuran digər məsələlər müzakirə edilib.

Zakir Həsənovun rəhbərlik etdiyi nümayəndə heyəti qardaş ölkənin Müdafiə Sənayesi Komitəsinin sədri cənab Haluk Görgünlə də görüşüb. Görüşdə ölkələrimiz arasında hərbi-texniki sahədə əməkdaşlığın inkişaf perspektivləri, eləcə də birgə layihələr və qarşılıqlı maraqları doğuran bir sıra məsələlər ətrafında fikir mübadiləsi aparılıb. Maraqlıdır ki, Azərbaycanın müdafiə naziri Türkiyəyə səfər edən gün Ermənistanın müdafiə naziri Suren Papikyan da İrana gedib.

Sirr deyil ki, həm Fransa, həm də İran Türkiyənin

əmələ gəlir. Azərbaycanla Türkiyə müttəfiqlik haqqında bəyannamə imzalayıb. Türkiyə həm regionda söz sahibidir, həm də Azərbaycanın təhlükəsizliyi Türkiyənin qırmızı xəttidir. Çünki Azərbaycanın Avropaya enerji resurslarını nəql etdiyi dəhlizlər Türkiyənin ərazisindən keçir. Azərbaycan və Türkiyə bir-birinin iqtisadiyyatına 10 milyardlarla dollar qarşılıqlı sərmayələr yatırır. O cümlədən Türkiyə və Azərbaycan "Bir millət, iki dövlət" müdrik kəlamı ilə münasibətləri formalaşdırıb. Bu o deməkdir ki, Azərbaycana yaranacaq hər hansı bir təhdid Türkiyəyə ünvanlanmış kimi qəbul olunur. Bu baxımdan, nə Fransa, nə də digərləri sözdə Ermənistanı şirnikləndirsə də, real işdə cəsarət tapıb Azərbaycana qarşı müharibə elan edə bilməz. Fransa, sadəcə, özünün əli altında olan Avropa Şurasının təsisatları və Avropa Parlamentini vasitəsilə Azərbaycana

Həsənov Ankarada, Papikyan Tehrandə - müharibə hazırlığı?

Bölgədə hərbi gərginliyi tətikləmə cəhdləri Azərbaycan kimi Türkiyəni də narahat etməyə bilməz; Ermənistan Hindistandan gələn silahların İrandan tranzitini genişləndirmək istəyir - mümkün müharibə ssenarisi...

Ermənistan Kiprdə səfirlik açacaq

İrəvan bu il Kipr Respublikasında (Cənubi Kipr) səfirlik açmağı planlaşdırır. "Sputnik Armenia" xəbər verir ki, bunu Ermənistanın xarici işlər naziri Ararat Mirzoyan həmkarı ilə mətbuat konfransı zamanı deyib.

Öz növbəsində İrəvanda Cənubi Kiprin diplomatik nümayəndəliyi açılacaq.

Qeyd edək ki, Cənubi Kiprin XİN başçısı İrəvanda səfərdədir və Ermənistanın xarici işlər naziri ilə görüşüb.

Rusiya ABŞ-a nota verdi

ABŞ-ın Moskvadakı fövqəladə və səlahiyyətli səfiri Lin Treysi Rusiya XİN-ə çağırılıb. TASS xəbər verir ki, bu barədə Rusiya Xarici İşlər Nazirliyi məlumat yayıb. Məlumatla görə, səfir 3 ABŞ QHT-sinin Rusiyada "arzuolunmaz" elan edildiyi barədə məlumatlandırılıb.

Nazirlik bildirib ki, ABŞ səfirinə bu QHT-lərə hər hansı yardımı dayandırmağı tələb edən nota təqdim edilib.

Bundan başqa, səfirə Rusiyanın "daxili işlərinə qarışmaq cəhdlərinin" sərt şəkildə cavablandırılacağı, o cümlədən ölkədən çıxarılacağı bildirilib.

Cənubi Qafqazda təsirlərinin artmasından çox ciddi narahatdır. Hələ də revansist ümidlərlə yaşayan rəsmi İrəvan qonşu Azərbaycan və Türkiyə ilə təcili sülh müqavilələri imzalamaq əvəzinə, Bakı və Ankaranı yeni hərbi avantüraya çəkməyə çalışır. Ermənistan Fransa, İranla bərabər, Yunanıstan və Hindistanı da bölgədə hərbi gərginliyi tətikləməyə cəlb etmək istəyir. Bu isə əlbəttə ki, Azərbaycan kimi Türkiyəni də narahat etməyə bilməz.

Deputat Azər Badamov "Yeni Müsavat" bildirdi ki, hazırda Fransa regionda çirkin oyunlar oynamağa çalışır. Bu məqsədlə Ermənistanı silahlandıraraq yenicdən müharibəyə həvəsləndirir. O cümlədən İran və Hindistan da Ermənistanı dəstək verməkdə davam edir: "Ermənistanın Fransaya yaxınlaşması İranın maraqlarına da uyğun gəlmir. Bu baxımdan Ermənistanın ətrafında yaranmış koalisiyada qeyri-müəyyənliklər

təzyiq göstərməyə çalışır və informasiya məkanında mübarizə aparır".

Siyasi təhlilçi Sona Əliyeva bu səfərdə rəmzi bir mesaj görür:

"Birincisi, bu görüş iki müttəfiq ölkənin hərbi-strateji əlaqələrində yeni mərhələnin anonsudur. Rəsmi xəbərlərdə açıqlanmasa da, çox güman ki, fikrimcə, bu səfər zamanı Azərbaycanda inşa ediləcək birgə PUA müəssisələrinin inşası ilə bağlı yekun danışıqlar aparılıb. İkinci məsələ isə ölkələrin milli təhlükəsizlik təhdidləri ilə bağlıdır. İran-Hindistan, Fransa və Yunanıstanın Ermənistanı hərbi dəstək verməsi regionda yeni təhdid ocağına yaşıl işıq yandırmaq deməkdir. Ona görə də Ermənistanın havadarlarına qarşı hansı addımların atılması ilə bağlı Azərbaycan və Türkiyə tez-tez birgə məsləhətləşmələr aparır. Üstəlik, Zakir Həsənov yeni hökumətin tərkibində yer aldı və o, ilk rəsmi səfərini qardaş ölkəyə yönəltdi. Bunun da rəmzi

yası və iqtisadi blokadası, tamamilə İrandan asılılığı deməkdir. İran isə özü Qərbin embarqosu altında çəbələnir. İndiki durumda Azərbaycanın Ermənistanı verəcəyi heç nə yoxdur. Bu baxımdan, İrəvan tənqidatçı addımlarından əl çəkərsə, daha yaxşı ola bilər. Düşünürəm ki, nazir Zakir Həsənovun Türkiyəyə səfərinin əsas məqsədi regionda yeni təhlükəsizlik çəmbərinin müəyyən edilməsi ilə bağlıdır. Növbəti aylarda bu barədə bütün qapalı elementlərin üzə çıxacağını şahidi olacağıq. Yalnız onu deyə bilərəm ki, bu təhlükəsizlik zolağı Zəngəzur dəhlizinin açılmasını və sülh müqaviləsinin imzalanması prosesini sürətləndirəcək".

Hərbi ekspert Emin Həsənov belə səfərlərin önəminin olduqca yüksək olduğunu söylədi: "Dünyada türk ordusunun gücü və qüdrəti hər kəsə bellidir. Fransa, İran, Yunanıstan və Hindistan kimi ölkələrlə yaxınlıq Ermənistanı xeyir gətirməyə-

çəkən dərinləşir. Bu dövlətlərin hər biri Azərbaycanla əməkdaşlıqdan məmnundur. Hər zaman Azərbaycan sözünə bütöv olduğunu göstərərək. Cənab Ali Baş Komandan qarşısına məqsəd qoyub ki, Azərbaycan Ordusu tam şəkildə türk modelinə keçsin. Bu istiqamətdə xeyli işlər görülüb. Quru qoşunları, yeni hərbi komandolar yaradılıb. Türkiyə ilə bir yerdə hərbi təlimlər keçiririk. Azərbaycanın Müdafiə Universiteti yaradılıb. Yeni hərbi hissələr tikilir. Silah istehsalı da çox önəmlidir".

Politoloq Asif Nərimanli Cənubi Qafqazda gəosiyasi mübarizənin kəskinləşdiyi və Ermənistanın Azərbaycana qarşı müharibə hazırlığının müşahidə edildiyi dövrdə Bakı və İrəvanda hərbi rəhbərliyin səfər marşrutlarına diqqət çəkib. A.Nərimanliyə görə, Ermənistanın sürətlə silahlandırılması - Fransa, Yunanıstan, Hindistan, ardınca İran - mümkün təhlükənin nədən ibarət olduğunu aydın göstərir.

tərir: "Rəsmi İrəvan hərbi sferada diversifikasiya siyasətini apardığını elan etsə də, bütün addımların Rusiyaya qarşı Cənubi Qafqazda Ermənistan üzərindən ikinci cəbhənin açılmasına hesablandığı sirr deyil. Və bu ssenarini Ermənistanın Azərbaycana hücumu, sərhəddə eskalasiyanın yaradılması vasitəsilə həyata keçirmək istədikləri də bellidir. Qərb mümkün eskalasiya ilə Ermənistanın təhlükəsizlik sferasına rəsmi şəkildə daxil olmaq haqqı qazana bilər, İrəvan isə sülh gündəliyini sıfırlamağı, Bakı ilə danışıqlarda mövqelərini gücləndirməyi hədəfləyir. Və mümkün eskalasiya ssenarisində İranın Ermənistan üçün regional əhəmiyyəti böyükdür.

Birincisi, İrəvan Qərbin dəstəyi ilə tətbiq edəcəyi müharibə ssenarisində Türkiyə və Azərbaycanla yanaşı, Rusiya ilə də üz-üzə gələcəyini bilir: İranın bu ssenaridə əks cəbhədə yer alması Ermənistan üçün çətin vəziyyət yarada bilər.

İkincisi, mümkün eskalasiyada Qərb nə qədər Ermənistanı dəstək versə də, regional müstəvidə proseslərə birbaşa müdaxiləsi ən azı coğrafi baxımdan çətinidir: buna görə İrəvan Tehranın dəstəyini almaq, həm regional balans müəyyən qədər saxlamaq, həm də hərbi toqquşma zamanı əks cəbhəyə - Ankara-Bakı-Moskva - qarşı regional müstəvidə təklənmək istəmir.

Papikyanın Tehrana səfəri İranla hərbi əməkdaşlığı genişləndirmək, bu ölkədən silah almaq, həmçinin Hindistandan gələn silahların tranzitini genişləndirməklə yanaşı, mümkün müharibə ssenarisinə hazırlıq məqsədi də daşıyır.

Rəsmi Bakının hadisələrin inkişafını və perspektiv riskləri dəyərləndirdiyi məlumdur. Bu kontekstdə Papikyanın İrana gətirdiyi gün Zakir Həsənovun Türkiyəyə səfərinə də mümkün müharibə ssenarisinə hazırlıq kimi baxmaq olar".

□ **Cavanşir ABBASLI**
"Yeni Müsavat"

Son günler ölkədə korrupsiyaya görə yeni həbslər başlayıb. Səhiyyə Nazirliyinin "Narkoloji Mərkəzin vəzifəli şəxsləri cinayət məsuliyyətinə cəlb olunub. Belə ki, Baş prokuror yanında Korrupsiyaya qarşı Mübarizə Baş İdarəsində Narkoloji Mərkəzin baş direktoru Elşən Mustafayev və müavini Zəmin Əliyevin qanunsuz hərəkətləri ilə bağlı keçirilmiş əməliyyat tədbiri nəticəsində cinayət işi başlanıb.

sının seçkisisonrası dövrü birbaşa əlaqəsi yoxdur. Çünki bu tipli antikorrupsiya həbsləri seçkilərdən öncə də müşahidə olunurdu, indi də baş verməsi təbii və bundan sonra davamlı şəkildə olacaq: "Azərbaycan Prezidentinin bu cür halları tədricən aradan qaldırmaqdadır".

Ç.Qənizadə bəzi məmurların həbslərdən nəticə çıxarmamağında rüşvət və korrupsiyaya görə həbs edilən bəzi şəxslərin bir müddət sonra azad edilmə-

Cinayət yolu ilə əldə edilmiş pullarla bağlı fərman

Prezident İlham Əliyev "Cinayət yolu ilə əldə edilmiş əmlakın leqallaşdırılmasına və terrorçuluğun maliyyələşdirilməsinə qarşı mübarizə haqqında" və "Hədəfli maliyyə sanksiyaları haqqında" qanunların icrası ilə əlaqədar "Maliyyə Nazirliyinin fəaliyyətinin təkmilləşdirilməsi tədbirləri haqqında" 9 fevral 2009-cu il tarixli fərmanında dəyişiklik edib.

Dövlət başçısı bununla bağlı yeni fərman imzalayıb.

Fərmana əsasən, nazirliyin səlahiyyətləri daxilində qanunla nəzərdə tutulmuş qaydada və hallarda strukturuna daxil olan müvafiq qurumlar vasitəsilə cinayət yolu ilə əldə edilmiş pul vəsaitlərinin və ya digər əmlakın leqallaşdırılmasına və terrorçuluğun maliyyələşdirilməsinə qarşı nəzarət orqanının funksiyalarını həyata keçirməsi vəzifəsi ləğv edilib.

Ədliyyə Nazirliyinə QHT-lərlə bağlı yeni səlahiyyət verildi

Qeyri-hökumət təşkilatlarının illik maliyyə hesabatlarının forması, məzmunu və təqdim edilməsi qaydasının hazırlanmasında Ədliyyə Nazirliyi də iştirak edəcək.

Bu barədə Prezident İlham Əliyevin imzaladığı fərmanda deyilir.

Dövlət başçısı "Cinayət yolu ilə əldə edilmiş əmlakın leqallaşdırılmasına və terrorçuluğun maliyyələşdirilməsinə qarşı mübarizə haqqında" və "Hədəfli maliyyə sanksiyaları haqqında" Azərbaycan Respublikası qanunlarının icrası ilə əlaqədar Azərbaycan Respublikası Prezidentinin bəzi fərmanlarında və Sərəncamında dəyişiklik edilməsi barədə dərman imzalayıb.

Fərmana əsasən, "Qeyri-hökumət təşkilatları (ictimai birliklər və fondlar) haqqında" Qanununun tətbiq edilməsi barədə" Azərbaycan Respublikası Prezidentinin 2000-ci il 4 oktyabr tarixli 401 nömrəli Fərmanın 2.3-cü bəndinə "Maliyyə Nazirliyi" sözlərindən sonra "və Azərbaycan Respublikasının Ədliyyə Nazirliyi" sözləri əlavə olunur.

Qeyd edək ki, qeyri-hökumət təşkilatı illik maliyyə hesabatını hər il aprel ayının 1-dən gec olmayaraq Azərbaycan Respublikasının müvafiq icra hakimiyyəti orqanına təqdim edir. Bu hesabatların forması, məzmunu və təqdim edilməsi qaydası müvafiq icra hakimiyyəti orqanı tərəfindən müəyyən edilir. Müvafiq icra hakimiyyəti dedikdə Maliyyə Nazirliyi nəzərdə tutulurdu, dəyişikliklə Ədliyyə Nazirliyinə də bu səlahiyyət verilib.

Fərmana əsasən, Maliyyə Nazirliyinin səlahiyyətləri daxilində qanunla nəzərdə tutulmuş qaydada və hallarda strukturuna daxil olan müvafiq qurumlar vasitəsilə cinayət yolu ilə əldə edilmiş pul vəsaitlərinin və ya digər əmlakın leqallaşdırılmasına və terrorçuluğun maliyyələşdirilməsinə qarşı nəzarət orqanının funksiyalarını həyata keçirməsi vəzifəsi ləğv edilib.

Korrupsiyaya görə həbslər: "Böyük başlar" da hədəfdə

Xəbərdarlıq: "Qanunsuzluğa yol vermiş məmurların məsuliyyətə cəlb olunması davam edəcək"

"Həmin şəxslərin qanunazidd əməlləri əməliyyat-texniki tədbirlərlə təsbit edilərək onlar cinayət başında yaxalanıb və aparılmış axtarışlarla iş üzrə əhəmiyyət kəsb edən sənədlər və digər maddi sübutlar götürülüb. Prokurorun təqdimatı əsasında məhkəmənin qərarı ilə həbs-qətimkan tədbiri seçilib.

Səfərbərlik və Hərbi Xidmətə Çağırış üzrə Dövlət Xidmətinin Bakı şəhəri Nizami Rayon idarəsinin Çağırış şöbəsinin baş zabiti vəzifəsində işləyən hərbi qulluqçu Hüseyn Nəbiyevin xidməti vəzifələrinin icrası zamanı vətəndaşdan rüşvət tələb etməsi və alması barədə daxil olmuş məlumat əsasında həyata keçirilmiş əməliyyat tədbirləri nəticəsində Baş prokuror yanında Korrupsiyaya qarşı Mübarizə Baş İdarəsində cinayət işi başlanıb.

Aparılmış əməliyyat-istintaq tədbirləri ilə Hüseyn Nəbiyevin qeyd olunan vəzifədə işləyərkən əvvəlcə vətəndaşa müvəqqəti olaraq möhlət hüququnun verilməsi müqabilində müəyyən məbləğdə pul vəsaitini rüşvət qismində alması, daha sonra isə həmin şəxsə dinc dövrdə həqiqi hərbi xidmətə yararsız, müharibə dövründə məhdud yararlı olmasına dair hərbi biletin təqdim edilməsi müqabilində külli miqdarda rüşvət tələb etməsinə əsaslı şübhələr müəyyən edilib.

İş üzrə toplanmış ilkin sübutlar əsasında Hüseyn Nəbiyev şübhəli şəxs qismində tutularaq ona Cinayət Məcəlləsinin 311.3.3-cü (külli miqdarda rüşvət alma) maddəsi ilə ittiham elan edilib, istintaq orqanının vəsatəti və ibtidai araşdırmaya prosesual rəhbərliyi həyata keçir-

rən prokurorun təqdimatı əsasında məhkəmənin qərarı ilə barəsində həbs-qətimkan tədbiri seçilib.

Korrupsiyaya qarşı mübarizənin gücləndirilməsinə dair 2022-2026-cı illəri əhatə edən bu çoxşaxəli Milli Fəaliyyət Planı müxtəlif qurumların korrupsiyaya qarşı mübarizə səylərini birləşdirməyə xidmət edir, eləcə də korrupsiyaya qarşı mübarizənin bütün dövlət strukturları və vətəndaş cəmiyyəti institutları ilə birgə sistemli və əlaqəli şəkildə gerçəkləşdirilməsinə imkan yaradır.

Həbslərin prezident seçkisindən dərhal sonra başlaması təsadüfdür mü? Həbslərin miqyası və əhatə dairəsi daha da genişlənməli? Bəzi sahələrdə bundan əvvəlki həbslər niyə məmurlara dərs olmur? Korrupsiya ittihamı ilə həbsxanada çox qalmayacaqlarını düşünürlər?

Demokratiya və İnsan Hüquqları Komitəsinin sədri Çingiz Qənizadə "Yeni Müsavat"a bildirdi ki, son günlər rüşvətçilik və korrupsiya əməllərinə qarşı həyata keçirilən tədbirlərin, vəzifəli şəxslərin həbs olunma-

denti cənab İlham Əliyevin çıxışlarında korrupsiya və digər bu kimi cinayət əməllərinin yolverilməzliyi, bu cür cinayətkarlığa qarşı mübarizənin daim həyata keçiriləcəyi barədə sərt fikirlərini bildirməsi bu işdə hüquq-mühafizə orqanlarının daha ciddi olacağına işarədir. Prezident mövqeyini bu şəkildə ortaya qoyursa, deməli, müvafiq qurumlar korrupsiya və rüşvətçilik hallarına qarşı çox aktiv mübarizə aparmalıdır və bundan sonra da qanunsuzluğa yol vermiş məmurların məsuliyyətə cəlb olunması prosesi davam edəcək. O ki qaldı bu qədər həbslərin, xəbərdarlıqların bir çoxlarına niyə dərs olmadığına, görünür, onların tamahı hər şeydən üstündür. Tamahları sanki gözlərini və qulaqlarını bağlayır. Nəticədə həbslərdən, xəbərdarlıqdan nəticə çıxarmırlar. Vəzifələrindən sui-istifadə etməklə varlanmaq hərisliyi bir sıra insanlara gözünü açıb sonunun necə olacağını düşünməyə, göz önünə gətirməyə imkan vermir. Ancaq o da məlumdur ki, son zamanlar aparılan kadr islahatları, yeni kadrların təyina-

sinin də təsirinin olduğunu düşünür: "Bəzi məmurlar hesab edirlər ki, hətta nə zəmansa həbs edilsələr belə, bir qədər keçdikdən sonra bu və ya digər formada canlarını həbsxana divarları arasından qurtara biləcəklər. Amma bu düşüncə onların özlərinin ziyanıdır. Diqqət etsələr görərlər ki, həbs edilən məmurların əksəriyyəti hələ də həbsxanadadır. Bir neçə istisnanın olması heç kimi arxayınlaşdırmamalıdır. Dövlətə dəymiş zərərin ödənilməsindən sonra kimlərsə güzəştə edilibsə, bu da qanunvericiliyə uyğun şəkildə olur. Heç kim bu halları göz önünə gətirib arxayınlaşmasın. Ən düzgün yol vəzifədə qanunları pozmadan işləməkdir".

Ç.Qənizadə sonda vurğuladı ki, Baş prokuror yanında Korrupsiyaya qarşı Mübarizə Baş İdarəsinin, həmçinin Dövlət Təhlükəsizlik Xidmətinin korrupsiya hallarına qarşı həyata keçirdiyi əməliyyat-istintaq tədbirləri cəmiyyət tərəfindən müsbət dəyərləndirilir. Bu istiqamətdə atılan addımlar cəmiyyətin üreyncədir.

Ç.Qənizadə sonda vurğuladı ki, Baş prokuror yanında Korrupsiyaya qarşı Mübarizə Baş İdarəsinin, həmçinin Dövlət Təhlükəsizlik Xidmətinin korrupsiya hallarına qarşı həyata keçirdiyi əməliyyat-istintaq tədbirləri cəmiyyət tərəfindən müsbət dəyərləndirilir. Bu istiqamətdə atılan addımlar cəmiyyətin üreyncədir.

□ **Etibar SEYİDAĞA,**
"Yeni Müsavat"

Navalının ölümü ilə bağlı ilginç sorğu

Respondentlərin 69 faizində onun ölümü sıfır emosiyaya səbəb olub?

Rusiya müxalifəti Aleksey Navalnının ölümü fevral ayında rusdillə mediada ən çox xatırlanan ikinci hadisə olub. Bakupost.az xəbər verir ki, "Levada" mərkəzi apardığı araşdırmalardan sonra bu qənaətə gəlib.

Qeyd olunur ki, birinci hadisə Avdeyevkanın rus qüvvələri tərəfindən tutulması olub.

Respondentlərin 25 faizi arasında Navalnının ölümü müəyyən simpatik hisslərə səbəb olub. Maraqlıdır ki, rəsmi təbliğat sistemi Navalnının ölümünü arxa plana keçirmək üçün hər şeyi etsə də, "Levada" mərkəzinin məlumatına görə, rusların 78 faizi onun ölüm xəbərini eşitdiklərini bildiriblər. Onların 24 faizi Navalnının ölümü haqda dəfələrlə eşitdiklərini, 54 faizi isə bu barədə "nəse" eşitdiklərini bildirib. Maraqlıdır ki, müxtəlif Telegram kanallarını oxuyanlar daha çox məlumatlıdır.

Navalnının ölümü və ya ümumiyyətlə onun fəaliyyəti ilə bağlı ən az məlumatlı olanlara televiziya tamaşaçılarıdır. Çünki Rusiya televiziyaları hadisə ilə bağlı susurdu.

Ekspertlər üçün xüsusilə diqqətləyiqdir ki, Rusiya-Ukrayna hərbi münaqişəsi ilə bağlı faktlar, məsələn, Avdeyevkanın tutulması kimi hadisələr ənənəvi olaraq ikinci ildir ki, rusdillə xəbərlərdə ən çox xatırlanan hadisə hesab olunur.

Digər maraqlı məqam ondan ibarət olub ki, respondentlərin yalnız 6 faizi Navalniyə kəskin mənfi yanaşır, 23 faizi Navalnının ölümü ilə bağlı müəyyən rəğbət hissi keçirib. Respondentlərin 69 faizində onun ölümü sıfır emosiyaya səbəb olub. Bu, Kreml strateqləri üçün xüsusilə vacibdir. Çünki rəsmi mediaya və idarə olunan sosioloji xidmətlərə inansaq, Navalni çoxdan rusların simpatiyasının olmadığı şəxs idi.

"Levada" mərkəzi bildirib ki, respondentlərin yalnız 11 faizi Navalnının fəaliyyətini bəyənilir: "2020-ci ilə müqayisədə bu göstərici iki dəfə azalıb. Respondentlərin 53 faizi Navalnının Rusiya tarixində heç bir mühüm rol oynamadığını bildirib. Rəyi soruşulanların 11 faizi Navalnının Rusiyanın ictimai-siyasi həyatında müsbət rol oynadığını bildirib. 19 faizi isə onun Rusiyanın ictimai-siyasi həyatında mənfi rol oynadığını açıqlayıb".

"Levada" mərkəzinin mütəxəssisləri belə qənaətə gəliblər ki, Navalnının ölümü, ümumiyyətlə, Rusiyanın siyasi həyatında əlamətdar hadisədir, lakin bu mövzu qısa müddətdə unudulacaq.

Martin 6-da "Toplum TV-nin işi" üzrə saxlanılanlar arasında Demokratik Təşəbbüslər İnstitutu ilə əlaqəsi olan üç nəfər var. Bunlar Əli Zeynal, İlkin Əhmədov və Akif Qurbanovdur.

Qeyd edək ki, "Demokratik Təşəbbüslər İnstitutu" (DTİ) QHT demokratik təşəbbüslər yolu ilə Azərbaycanda açıq cəmiyyətin yaradılmasına yardım məqsədilə 5 noyabr 2013-cü il tarixində bir qrup ictimai fəal tərəfindən təsis edilib. DTİ-yə o vaxtlar hələ Ümid Partiyasından Mərkəzi Seçki Komitəsinin üzvü olan Akif Qurbanov rəhbərlik edir.

Ədliyyə Nazirliyi DTİ-nin dövlət qeydiyyatından imtina edib. DTİ 2015-ci ildən etibarən könüllülərlə əməkdaşlıq edərək, seçkilərin monitorinqini aparır (2024-cü ilin prezident seçkiləri istisna olmaqla) və onlara ekspert rəyi verir.

Bundan başqa, DTİ maarifləndirmə və hüquq müdafiə layihələri həyata keçirir, "Müdafiəçi" Hüquq Mərkəzinin yaradılmasına təşəbbüskarı olub.

"Toplum TV" ilə əməkdaşlıq çərçivəsində gənc jurnalistlərə təlim proqramları həyata keçirilirdi.

DTİ-nin direktoru Akif Qurbanov 2023-cü ilin dekabrından etibarən həm də III Respublika Platformasının təsisçi tərkibinin rəhbəri idi.

Qurbanov, Əhmədov və Zeynalovla yanaşı, "Toplum TV"-nin əməkdaşları Fərid İsmayilov, Elmir Abbasov, Müşfiq Cəbbarov və Ramil Babayev də saxlanılıb.

7 nəfərin hamısı Cinayət Məcəlləsinin 206.3.2-ci (qaçaqmalçılıq, əvvəlcədən əlbir olan bir qrup şəxs tərəfindən törədildikdə) maddəsi ilə ittiham olunublar, bu maddə 5 ildən 8 ilədək azadlıqdan məhrumetmə cəzası nəzərdə tutur.

"Toplum TV"-nin ofisində axtarış-əməliyyat tədbirlərinin həyata keçirilməsi Qərb institutlarının Azərbaycan qanunlarına zidd şəkildə medianı, jurnalistləri və ayrı-ayrı şəxsləri maliyyələşdirməsinə dair ciddi dəlillərin müəyyən edilməsi ilə bağlıdır.

"Trend" xəbər verir ki, bundan əvvəl "Abzas Media" ilə əlaqədar analogi tədbirlər həyata keçirilib və məlum istiqamət üzrə aparılan istintaq tədbirləri zamanı çoxsaylı qanun pozuntuları müəyyən edilib.

Faktlar geniş şəbəkə yaradılmaqla qanunsuz maliyyə maxinasialarının həyata keçirildiyinə və çirkli pulların yuyulduğuna dəlilətdir.

Maliyyə Qərb institutları tərəfindən Gürcüstan vasitəsilə həmin şəbəkəyə ötürülüb, Şərqdə terror təşkilatlarının da istifadə etdiyi həvalə mexanizmi, adsız kartlardan geniş istifadə olunub.

Məlum hal Qərbin müəyyən dairələrinin öz fəaliyyətini səngitmədiyini, Azərbaycanda qarışıqlıq yaratmaq üçün bütün mümkün vasitələrdən istifadə etdiklərini göstərir.

Baş verənlər fonunda Azərbaycana qarşı xarici mediada qarayaxma kampaniyası davam etdirilir, gündəlik qaydada onlarla əsassız ittihamlarla dolu materiallar verilir.

Maraqlıdır ki, Azərbaycana qarşı təşkil olunan kampaniyaların arxasında xarici agent sta-

Xədicə İsmayıl

Qərbin Azərbaycana qarşı

"media hücumu" - ikinci dalğa...

Deputat: "Bundan sonrakı proseslərdə də hamı görəcək ki, kim hansı yuvanın quşudur"

Akif Qurbanov

tusundan geniş yararlanmaqla, xarici dəstək almaqla və ya xarici təsir altında olmaqla şübhəli bilinən şəxslərə qarşı tədbir görən ABŞ dayanır. Öz daxilində hər hansı xarici təsiri qadağa edən, buna görə vətəndaşlarını məsuliyyətə cəlb edən ABŞ digər ölkələrdə, o cümlədən də Azərbaycanda bu işləri böyük həvəslə həyata keçirir. Müxtəlif ölkələrdə bu əməllərə qarşı tədbir görüləndə isə xarici mediada həmin ölkəyə qarşı çirkin kampaniyalar təşkil edilir.

Təbii ki, "Toplum TV" ilə bağlı tədbirlərin görülməsindən sonra xarici media, hüquq-müdafiə təşkilatları, sonra isə Qərb rəsmiləri tərəfindən ardıcıl ittihamların səslənəcəyi heç bir sual doğurmur. Artıq ABŞ-dan və "Freedom House" təşkilatından hadisəyə reaksiya verilib. ABŞ Dövlət Departamentinin sözçüsü Metyu Miller Birləşmiş Ştatların bu hadisədən "dərin narahat olduğunu" bildirib.

Azərbaycana qarşı qərəzli mövqeyi ilə tanınan "Freedom House" "Toplum TV"-nin bağlanması və əməkdaşlarına cinayət işi açılmasını pisləyib. Lakin bütün bu addımlar Azərbaycanı öz daxili məkanını təxribat və qeyri-qanuni fəaliyyətdən qorumaqdan çəkəndir-məyəcəkdir.

Bu barədə Milli Məclisin deputatı Eşən Musayev "Yeni Müsavat"a bildirdi ki, əslində "Toplum TV", "Abzas Media" və

buna bənzər digər media təsisatlarının hansı məqsəd və məramlar üzərindən yaradıldığı əvvəldən məlum idi: "Diqqət edin, yaranıblar demirəm, yaradılıblar deyirəm. Çünki onlar fəaliyyətə başladığı ilk gündən, ilk saatdan etibarən əsl missiyalarını, provokativ xətlərini, kimin və ya kimlərin əlinə oynadıqlarını açıq şəkildə bəlli ediblər. "Toplum TV" konkret Qərbin layihəsi idi. Və onlara Gürcüstan üzərindən ciddi maliyyə ayrılırdı, bunlar da yeyirdilər, üstündən su içirdilər və media adı altında xaricdən gələn xüsusi tapşırıqları icra edirdilər. Üstəlik, anlamırdılar ki, bunun bir sonu var, belə antimilli icraatla, xarici kəşfiyyatların xəfiyyəsi olmaqla çox uzağa getmək olmaz. Amma gördüyü kimi, getdilər. Getdilər və özlərini ifşa etdilər.

Hər halda, Xədicə İsmayıl adı çoxlarına tanışdır. Bu adam uzun illər boyunca "araşdırmaçı" adı ilə nələrlə edib, orası da hamıya məlumdur. İndi isə sual edirəm: Beləsinin baş redaktor olduğu TV-dən, media qurumundan bundan artığını gözləməyə dəyərdimi? Əlbəttə, yox. Niyə yox? Çünki bunların xislətində millilik yoxdur. Çünki bu kimi adamlar Qərb agenturasının vazkeçilməz isimləri, alətləri, vintləridir. Çünki onların çörəyi satmaqdan, ara qarışdırmaqdan, su bulandırmaqdan çıxır.

Ya da olsun "Abzas Media". Siz indiye qədər eşitmisinizmi ki, həmin qurumun bir analitik

şərhi, açıqlaması, müsahibəsi-filani olsun? Xeyr! Kimsə eşitməyib. Çünki onlar media adı altında yaradılsalar da əslində tam başqa missiya həyata keçiriblər. "Abzas Media"-nın media sektoruna heç zaman aidiyyəti olmayıb. Onlar sadəcə xüsusi tapşırıqlarla təlimatlandırılıblar, konkret şəxslərin hədəfə alınması məqsədini güdüb, sosial şəbəkələr üzərindən ötürdüləri dezinformasiyalarla cəmiyyətdə çaşqınlıq yaratmağa çalışıblar".

Deputat qeyd etdi ki, indi də radikal və qaragüruh qüvvələr Akif Qurbanovu qabağa veriblər. Əsas onun reklamı ilə məşğuldurlar: "Yaxşı bəs kimdir bu Akif? İşsiz-gücsüz milyoner. Hər tində özünə villa tikən, Qərbin çirkli pullarını silən, çoxdan bəri saxta obrazı ilə ortalıqda var-gəl edən adam. Əli Kərimli isə dünəndən bəri bar-bar bağırır ki, filankəsləri buraxın, azad edin. Və deyim ki, onun bağırmasında çox ciddi səbəb var: çünki oğlu Türkel də eyni prosesin içindədir və adsız kartlarla həyata keçirilən London-Tiflis-Bakı marşrutlu maliyyə transferlərinin əsas yönəldicilərindən biridir. Ona görə də qətiyyətlə söyləyə bilirik: hüquq-mühafizə orqanları nə edirsə düz edir. Heç nə səbəbsiz deyil və bundan sonrakı proseslərdə də hamı görəcək ki, kim hansı yuvanın quşudur..."

□ **Etibar SEYİDAĞA,**
"Yeni Müsavat"

Ermenistan parlamentinin sədri Alen Simonyan iddialı açıqlama ilə çıxış edib və deyib ki, ölkəsi Avropa İttifaqına üzvlüyə namizəd olmağa hazırdır. Spiker söyləyib ki, rəsmi İrəvan bununla təhlükəsizliyini təmin edəcək. Simonyan iddia edib ki, Ermənistan Avropa İttifaqının üzvü olan bir çox tərəfdaş ölkələrdən daha yaxşı demokratiyaya malikdir: "Bunu biz demirik, Aİ tərəfdaşlarımız bildirir".

Fevralda Aİ-nin xarici siyasət və təhlükəsizlik məsələləri üzrə ali nümayəndəsi Josep Borrel isə Brüssel və İrəvanın ikitərəfli əməkdaşlığın "iddialı" genişləndirilməsi üzərində əməkdaşlığa başlamaq qərarına gəldiklərini deyib. Onun sözlərinə görə, ittifaq yaxın gələcəkdə bu ölkə ilə təhlükəsizlik və müdafiə sahəsində münasibətləri dərinləşdirmək niyyətindədir. Paşinyan hökuməti də belə açıqlamalara inanaraq ölkələrini Aİ üzvlüyünə layiq sayır. Ancaq reallıq və qaydalar Borrel, Simonyan və onlarla eyni mövqedə olanların dediklərini inkar edir. İndi əsas sual odur ki, Ermənistan Aİ-yə üzv olmaq bir tərəfə, quruma qoşulmaq üçün namizəd olmağa layiqdirmi? İrəvan şərtlərə cavab verirmi?

Təşkilata üzv olmaq üçün ilk və əsas şərt Avropa qitəsində yerləşməkdir. Ermənistan isə coğrafi bölgüyə əsasən Asiya qitəsinə aiddir.

saylı hərbi bazası var. Ermənistanın müstəqil iqtisadiyyatı mövcud deyil. Ölkə bu sahədə tamamilə Moskvadan asılı vəziyyətdədir. Regional şərait də İrəvanın Aİ-nin üzvlüyə namizəd olmasına imkan vermir. Ermənistanın yeni şəraitə uyğun konstitusiyası yoxdur. Mövcud əsas qanun isə qonşu dövlətlərə qarşı ərazi iddiasını özündə ehtiva edir. Ümumiyyətlə, Xocalını törətməmiş bir qəddar zehniyyəti Avropa ailəsinə üzv edərirmi?

Deputat Razi Nurullayev "Yeni Müsavat"a açıqladı ki, Ermənistanın Aİ-yə üzvlüyü üçün müraciəti olarsa, qəbul edilməsi istisna deyil. R.Nurullayevin sözlərinə görə, bu ölkənin Aİ-yə qoşulması prosedurunda daha çox siyasi məqamlar nəzərə alınacaq: "Gördüyünüz kimi, Ermənistanla Avropa İttifaqının münasibətləri yaxşıdır, qurum İrəvana hərtərəfli dəstəyi davam etdirir. Ona görə də Er-

Ermənistanın "xristian klubu"na üzv olacağı yalanı

Paşinyan qısa müddət ərzində Avropa İttifaqı üzvlüyünə namizəd olmaq üçün ərizə vermək tərəfdarıdır; terrorçu zehniyyət Aİ-yə qoşula bilərmi?

Siyasi ekspert Azad Məsiyev bildirdi ki, Aİ üzvləri Avropa coğrafiyasına aid olmalıdırlar: "Ermənistan ərazisi isə Avrasiyadır. İkinci, bu ölkənin işğalı altında olan 8 kənd var. Buna qədər 30 il bir dövlətin 20 faiz ərazisini işğal altında saxlayıb. Üstəlik, Ermənistan KTMT, MDB, Avrasiya İqtisadi Birliyinin üzvüdür, ərazisində Rusiyaya aid hərbi kontingent var. Belə problemlə dövlət niyə Avropa İttifaqına qoşulmağa çalışmır? Sadəcə, Paşinyanı həvəsləndirirlər ki, Rusiya əleyhinə ritorikası güclən-

menistanın üzvlük məsələsi sürətləndirilə bilər, amma Gürcüstan və Moldovadan tez olmayacaq: "Sonuncular da illərdir ki, üzvlük gözləyirlər. Onlara hələ indi namizədlik statusu verilib. Hər iki ölkənin üzvlüyü reallaşdıqdan sonra növbə Ermənistana çata bilər. Lakin Gürcüstan və Moldova da üzvlüyə nə zaman qəbul olacağı bilinmir. Ona görə də prosesin uzanacağını, Ermənistanın hələ çox gözləməyini düşünürəm. Bununla belə, Paşinyan administrasiyası öz xarici siyasi kursunun

İrəvanın müdafiə nazirindən İrəvana xəbərdarlıq

İrəvanın müdafiə naziri Məhəmməd Rza Aştiani ermənistanlı həmkarı Suren Papikyanla Tehranda keçirdiyi görüşdə regiondan kənarda təhlükəsizlik axtarışlarının "əks nəticə verəcəyini" bəyan edib. Bu barədə "Sputnik Armenia" məlumat yayıb.

"Təhlükəsizlik arxitekturası regionun özündə formalaşmalıdır, əks halda, region bütün nəticə və təhdidlərlə fəvqəldövlətlər arasında münasibətdə meydanına çevriləcək", - nazir belə deyib. "Biz regionun əcnəbilər üçün rəqabət meydanına çevrilməsinə imkan verməməliyik ki, bu da bütün region ölkələrinin təhlükəsizliyinə və sabitliyinə təsir edəcək", - İranın müdafiə naziri iddia edib.

Ermənistan Rusiyadan belə qırılır - ABŞ institutu

Ermenistan Rusiya ilə ikitərəfli təhlükəsizlik əməkdaşlığını azaltmağa çalışır. "Report" xəbər verir ki, bu barədə ABŞ-ın Mühəribə Araşdırmaları İnstitutunun son hesabatında yazılıb.

Bildirilib ki, rəsmi İrəvan bunun üçün müəyyən tədbirlər görür.

Qeyd olunub ki, bu, həm ikitərəfli münasibətlərdə, həm də Rusiyanın rəhbərlik etdiyi Kollektiv Təhlükəsizlik Müqaviləsi Təşkilatında (KTMT) özünü göstərir.

Xatırladaq ki, Ermənistan Təhlükəsizlik Şurasının katibi Armen Qriqoryan martın 6-da jurnalistlərə açıqlamasında bildirib ki, ölkəsi "Zvartnots" hava limanından Rusiya hərbiçilərinin çıxarılması ilə bağlı Moskvaya rəsmi müraciət ünvanlayıb. O, həmçinin KTMT-ni Ermənistanın sərhədlərini tanımağa qınayıb.

Qeyd edək ki, ABŞ institutu daha əvvəl yazmışdı ki, Rusiyadan uzaqlaşmaq N.Paşinyana baha başa gələ bilər.

Prosedurlara görə, Avropa İttifaqı Şurası üzvlüklə bağlı ərizəni yalnız yekdilliklə rədd və ya təsdiqləyə bilər. Yerli təhlilçilər bildirib ki, hakimiyyətin zəif və təsir etmək imkanları məhdudd olduğu üçün media və başqa demokratik institutların fəaliyyətinə qadağalar qoya bilmir. Bu da xaricdə Ermənistanda demokratiyanın olduğu təəssüratı və görüntüsü yaradır. İrəvanın Aİ-nin üzvlüyünə namizəd statusu almasını qeyri-mümkün edən başqa amillər də var. Məsələn, Ermənistan dövlət sərhədlərini mühafizə etməyə qadir deyil. Bundan başqa, Aİ-yə üzv, yaxud namizəd ölkələrin ərazisində NATO istisna olmaqla başqa dövlətin qoşunu yoxdur. Ancaq A.Simonyanın ölkəsinin sərhədlərini Rusiya hərbiçiləri qoruyur, orada rusların 102

menistana tövsiyə olunub ki, üzvlük üçün müraciət etsinlər, bu səbəbdən Paşinyan kabinetinin üzvləri belə üreklidən danışır. **O ki qaldı Ermənistan ərazisində başqa dövlətin hərbi birliklərinin olmasına, R.Nurullayevin sözlərinə görə, sərhədlərin qorunması, Zəngəzur dəhlizi barədə razılaşmalar var:** "Amma bu məsələlər bir-iki ilin işi deyil. Avropa Birliyinə üzvlük üçün bəzən onillər lazım gəlir. Burada xüsusilik gözlənilir. Yeni Ermənistanın Avropa Birliyinə qoşulması ilə bağlı proses sürətləndirilə bilər. Belə olan halda, İrəvanın Rusiya qoşunlarını çıxarmaq üçün müqaviləyə birtərəfli qaydada xitam verməsi mümkündür. Buna Moskvanın reaksiyası necə olacaq, onu zaman göstərir..."

dirsin. Fakt budur ki, Ermənistan üzərindən Cənubi Qafqazda Rusiya əleyhinə siyasət yürüdüldür. **A.Məsiyevin fikrincə, ona görə İrəvan sadaladığımız problemləri həll etməlidir ki, quruma qoşulsun:** "Bu zaman da İrəvanın qarşısında Moskva kimi ciddi problem olacaq. Rusiya Ermənistanı açıq surətdə hədələyir və addımlarını xəyanət kimi qiymətləndirir. Ona görə Ermənistan cəzalandırılacaq".

Siyasi şərhçi Ramiyə Məmmədova isə qeyd etdi ki, Ermənistanın müttəfiqi olan və onu silahlandırır, hərbi-siyasi dəstəyini verən Fransa Avropa Birliyində dominant ölkədir. Bu kontekstdə İrəvanın quruma qoşulması perspektivini dəyərləndirən ekspert Parisin dəstək verəcəyini vurğuladı. Onun sözlərinə görə, Er-

vektorunu müəyyən edib və strateji olaraq Avroatlantik məkana inteqrasiyanı seçib. Eyni zamanda da Avropa İttifaqı Cənubi Qafqaza, postsovet məkanına nüfuz etməyi qarşısına məqsəd qoyub. Ukrayna, Gürcüstan, Moldova, Ermənistan - Rusiya ilə problemi olan bu dövlətlər dərhal Avropa Birliyinin çətrinə altına alınırlar. Bu baxımdan regionda strateji rəqabət dərinləşəcək və Ermənistanın Rusiyadan qopması istiqamətində addımlar davam edəcək". Təhlilçi istisna etmir ki, Rusiya Ukrayna, Gürcüstan, Moldova kimi Ermənistanı da Aİ yolunda irəliləməsinə dayandırmaq üçün iri pəncələri ilə yaralaya bilər.

Bu arada "Hraparak" qəzeti bu mövzuda maraqlı xəbər dərc edib. Bildirilir ki, Ermənistan parlamentinin ha-

kim partiya olan deputatları ölkənin Təhlükəsizlik Şurasının katibi Armen Qriqoryanın iştirakı ilə qapalı görüş keçirib.

Deputatlar Aİ üzvlüyünə namizəd olmaq üçün müraciət zamanı gözlənilən həm təhlükələr, həm də imtiyazlar, eləcə də digər təhlükəsizlik məsələləri barədə fikir mübadiləsi aparıblar.

İclasın əvvəlində maliyyə nazirinin müavinlərindən biri deputatlara Ermənistanın Rusiyadan iqtisadi asılılığı ilə bağlı geniş məruzə təqdim edib və ölkənin Rusiyadan Avropaya keçid nəticəsində hansı iqtisadi risklərlə üzləşəcəyi, yeni xarici siyasət kur-

sunun dəyişməsi nəticəsində yaranacaq iqtisadi risklər dəyərləndirilib.

Qriqoryan Ermənistanın Rusiyadan asılı olduğunu etiraf edib. Nəşr yazır ki, Armen Qriqoryan hakim komandanı Avropa İttifaqına üzvlük üçün müraciət edilməsinə inandırıb, pessimist cavablarla onlarda şübhə yaradıb.

Nəşrin mənbələrinin dediyinə görə, Nikol Paşinyan bu məsələni çox tez bitirmək niyyətindədir, ona görə də Ermənistanın qısa müddət ərzində Avropa İttifaqına üzvlüyə namizəd olmaq üçün ərizə verəcəyi istisna edilmir.

□ **Emil SALAMOĞLU**
"Yeni Müsavat"

İmamoğlunun malı və ya qadınlar nə istəyir

Zamin Hacı
 zaminhaci@gmail.com

Türkiyədə martın 31-də bələdiyyə seçkisi olacaq. Artıq neçə vaxtdır orada namizədlər arasında yarış gedir. Hər gün televiziyalar, saytlar, sosial şəbəkələr bələdiyyə üzvlüyünə namizədləri müqayisə edir, haqlarında danışirlar. Tənqid, təhqir, hər cür müzakirə gedir. İstər iqtidarın namizədi olsun, istər müxalifətin.

Bu məqamda az qaldım "eynilə bizdəki kimi" yazım, oxucuların qəzəbindən qorxdum. Zarafat yeri deyil. Üstəlik, qara zarafat. Ancaq biz "bir millət, iki dövlət" deyirik-sə, niyə Türkiyədəki bələdiyyə seçkisindən bizdə də yoxdur? Ola bilməz ki, eyni millət iki ayrı cür seçki düzəlsin. Ya da ola bilər?

Dünən türk mediasında İstanbul şəhər bələdiyyəsinin hazırkı sədri və növbəti dəfə sədrliyə namizədliyini irəli sürmüş Əkrəm İmamoğlunun mal varlığı - əmlak və gəlirlərinin siyahısı açıqlanmışdı. Türkiyə bu sahədə sivil, demokratik dünya dövlətlərindən fərqlənir. Hər kəsin nəyin yiyəsi olması rəsmən bilinir, vergisini ödəyirlər, hardan, hansı yolla aldıklarını xalqa deməyə məcburdurlar.

İmamoğlu isə üstəlik, müxalifətdir! Təsəvvür edə bilərsinizmi, Azərbaycanda bir müxalifətçi şəhər bələdiyyəsi sədri olur, onun əmlakı olur, sonra da bunu açıqlayır! Təsəvvür edə bilərsinizsə sizdən yaxşı fantast yazıçı olar, buyurun, Stiven Kinq, Rey Bredberi, nə bilim, Artur Klark və Stanislav Lem irsinin layiqli davamçısı kimi əsərlər yaradır.

Bizdə heç şəhər bələdiyyəsi yoxdur. Məsələn, Bakının böyük şəhər bələdiyyəsi yaradılmır. O cümlədən hansısa müxalifətinin əmlak listində bir döner sexi olsa hökumətimiz onu üfürüb, yalan olmasın, "Mizdonalds" restoranlar zənciri kimi qələmə verər. Sexin üstünə vergi ordusu və şıça-pişik idarəsindən ibarət desant qoşunları göndərilər. Havadan, sudan, qurudan basqınlar sayəsində müxalifətinin döner sexi dəqiqən milyonda biri ərzində yoxa çıxar, sanarsan qara dəliyə düşmüş qalaktı-kadır.

Əkrəm müəllimin mal varlığını burada yazım, oxucularımızın da dodağı uçmuş: İstanbulda 2 dükən, 1 milyon lirəyə alınmış 1 konut (ev), Böyükçekməcədə 2 dükən, Beylikdüzündə 2 arsa (torpaq sahəsi), Çanaqqalada ev və dam, Balıkesirdə bir arsa, Trabzonda ofis, Çanaqqalada bir tarla, Balıkesirdə alınmış ev və arsa, bir ədəd silah, bankda toplam 8 milyon 728 min türk lirası var.

Namizədin arvadı Dilək İmamoğlunun da əmlakı açıqlanıb: Beylikdüzündə bir dükən və arsası, Bodrumda konutu, Trabzonda fındıq bağçası, dükanı, arsası və kəğir evi (daş ev) bulunur. 2013-cü il Volkswagen jipi, bankda 395 min 737 dolları və 52.01 qram qızılı var. İmamoğlunun qızıl-cəvahirat bilgileri də belədir: 8 ədəd brilyant dəsti, 35 ədəd qızıl biləzik, 68 ədəd cümhuriyyət altunu və tam qızıl, 227 min lirəlik müxtəlif qızılar.

Bizdə də belə mal-mülk siyahıları açıqlanır, ancaq bələdiyyə sədrləri, hansısa generallar, ya da icra başçıları və nazirlər tutulanda. Sanki bizdə var-dövləti qanuni yolla əldə etmək mümkün deyil. Ancaq əkişdirmək olur.

Sonda daha bir aktual tema - 8 mart. Yenə qadınlara boğazdan yuxarı təriflər oxuyacağıq, halbuki son səkkiz gündə ölkədə belə səkkiz qadının başını kəsiblər.

Bu münasibətlərin indikatorunu, lakmusunu görmək istəyirsinizsə, uzağa getmək lazım deyil. Təzəlikcə Rusiyanın baş naziri Mişustin Bakıda qonaq idi, onu Xalça muzeyinə aparmışdılar. Orada bir xalçanı Mişustinə göstərdilər və dedilər ki, el inancına görə bu xalçanın üstündə oturan qadınların arzusu yerinə yetir. Mişustin "hansı arzu, ərə getmək?" deyə guya zarafat elədi. Azərbaycanlı həmkarı isə baltanı kökündən vurdu: "Əlbəttə! Qadınların başqa nə arzusu var ki?".

Acınacaqlısı tek bu deyildi ki. Orada tərcüməçi və ekskursiyaçı qismində bir neçə azərbaycanlı qadın vardı, məmurun bu köntöy "zarafatına" gülüşdülər. Bir növ "düz sözə nə deyək, biz beləlik" işarəsi vururdular.

Ermenistanın xarici işlər naziri Ararat Mirzoyan Türkiyə ilə normalaşma prosesi ilə bağlı "Ermənistan Respublikası olaraq dövlət sərhədlərinin ən qısa zamanda açılmasını səmimi qəlbədən istəyirik. Diplomatik əlaqələrin qurulmasını, insanlar və mədəniyyətlər arasında təmasların artırılmasını istəyirik" dedi.

Mirzoyan Anadolu Agentliyinin (AA) "Qlobal Ünsiyyət" Tərəfdaşı" olduğu BelekTurizm1-3 mart tarixlərində Regiondakı NEST Konqres Mərkəzində keçirilib. Antalya Diplomatiya Forumu 2024-cü ildə (ADF) Türkiyə-Ermənistan normalaşması və Azərbaycan-Ermənistan sülh prosesi ilə bağlı AA müxbirinin suallarını cavablandıraraq qiymətləndirmələr aparıb.

ADF-dəki atmosferi dəyərləndirən Mirzoyan "Antalya Diplomatik Forumu həqiqətən təsir edicidir. İkinci dəfə iştirak etmək şansım oldu. İlk dəfə iki il əvvəl iştirak etdim" dedi.

Kahramanmaraşda ötən il zəlzələlərə görə ADF-nin təşkil olunmadığını xatırladan Mirzoyan zəlzələdən sonra Türkiyəyə gəldiyini, zərər çəkmiş bölgələrə və Ankaraya səfər etdiyini bildirib.

Ermənistanla Türkiyə arasında normalaşma prosesi üçün xüsusi nümayəndələr təyin edildiyini, xüsusi nümayəndələrin üz-üzə və telefonla əlaqə saxladığını xatırladı.

Ararat Mirzoyan prezident Rəcəb Tayyib Erdoğan və Ermənistanın baş naziri Nikol Paşinyan arasında telefon danışığı olduğunu ifadə edərək, "Daimi əlaqə var və bunlar müsbət dinamika təmin edir" deyib.

"Ermənistan xarici işlər

Mirzoyanın açıqlamalarına XİN-dən cavab

"Türkiyə ilə sərhədlərin açılmasını istəyirik" deyən nazirə Bakıdan reaksiya: "Reallığı əks etdirmir..."

nazirinin beynəlxalq ictimaiyyəti çaşdırmaq məqsədi güdən bu kimi açıqlamaları reallıqları əks etdirmir".

Bu barədə **Xarici İşlər Nazirliyinin mətbuat xidməti idarəsinin rəisi Ayxan Hacızadə**nin Ermənistanın xarici işlər naziri Ararat Mirzoyanın "Anadolu" agentliyində dərc edilmiş müsahibəsini şərhində deyib.

"Belə ki, suverenlik və ərazi bütövlüyünün tanınmasına, Azərbaycan-Ermənistan arasında sərhədlərin delimitasiyası məsələsində 1991-ci il Almatı Bəyannaməsinə, bölgədə nəqliyyat və iqtisadi əlaqələrin qurulması üçün ölkələrin suverenliyi, yurisdiksiyası və bərabərliyi prinsiplərinə hörmətlə yana-

şılmasının əhəmiyyətinə vurğu edən xarici işlər nazirinin təmsil etdiyi Ermənistanın bu prinsipləri 30 ildən artıq müddətdə pozmasını unudurmağa çalışması təəssüf doğurur.

Bununla yanaşı, 44 günlük Vətən müharibəsindən sonra Ermənistanın üçtərəfli bəyanatın müddəalarını kobud şəkildə pozaraq, Azərbaycan ərazilərindən işğalçı qüvvələri çıxarmaması, ərazilərimizə silah-sursat, hərbi texnika və minaları ötürməkdə davam etməsi və digər kobud pozuntu və təxribatlar törətməsi, eləcə də qondarma rejimi təbliğ edən açıqlamaları barədə danılmaz faktlar Ermənistan tərəfinin əsl niyyətinə xəbər verir.

Ermənistanın ölkəmizin ərazi bütövlüyü və suverenliyinə qarşı hazırda da davam etdirdiyi iddialar xarici işlər naziri tərəfindən səslənən fikirlərlə tərs mütənəsidir. Ermənistan tərəfinin daim istinad etdiyi Almatı Bəyannaməsinə qoşulan zaman verdikləri qeyd-şərtləri, Qarabağın Azərbaycanın tərkib hissəsi kimi tanımağa qarşı çıxan qüvvədə olan qanunvericilik aktlarının mövcudluğu hər kəsə məlumdur.

Ermənistan tərəfinin əldə olunmuş razılıqlara və öhdəliklərinə zidd olaraq son üç il ərzində müxtəlif bəhanələrlə kommunikasiya xətlərinin açılmasına maneə törətməsi, məsələyə dair razılığın əldə olunması məqsədilə heç bir praktiki həll variantları təklif etməməsi, yalnız bir sıra populist çıxışlar etməsi bölgədə əməkdaşlığa heç bir halda töhfə verməyən amillərdir.

Ermənistan tərəfi bu kimi təxribatlar və Azərbaycana qarşı siyasi manipulyasiya dolu fikirlər əvəzinə, sözdə deyil, əməldə beynəlxalq öhdəliklərə riayət etməli və sülh prosesinə töhfə verməlidir".

□ **"Yeni Müsavat"**

Rusiya müharibəni neçə il davam etdirə bilər?

Rusiya indiki intensivliklə Ukraynada ən azı iki il hərbi əməliyyatlar keçirə bilər.

Bu barədə "Röyter" agentliyi Litva kəşfiyyat xidmətinin hesabatına istinadən bildirib.

Kəşfiyyatın hesablamalarına görə, "neftin baha olması, dövlət investisiyaları və sanksiyalardan yayınmaq" hesabına Rusiya kifayət qədər resurs təmin edir.

"2023-cü ildə Rusiya Federasiyası öz ordusunda islahatlar apardı və onu gücləndirdi. Hazırda Şimali Atlantika Alyansı ilə sərhəddə, xüsusilə Finlandiya yaxınlığında hərbi potensialın genişləndirilməsi istiqamətində addımlar atılır", - Litva kəşfiyyat xidməti əlavə edib.

Mütəxəssislər bildirib ki, Moskva üzleşdiyi çətinlikləri dəyərləndirməyə və döyüş effektivliyini artırmağa qadirdir.

"Ermənistan Gümrüdəki hərbi bazanı da çıxaracaq" - Zatulin

"Ermənistan hökuməti Rusiya ilə münasibətləri açıq-aşkar şəkildə kəsir".

Bunu **Rusiya Dövlət Dumasının MDB işləri üzrə komitəsi sədrinin birinci müavini Konstantin Zatulin** "RIA Novosti"yə bildirib.

"Ermənistan hökuməti Rusiya ilə əlaqələri nümayişkarane şəkildə kəsir. Səbəblər axtarır, bir addım digərinin ardınca atılır. Bu, onların siyasətinə uyğundur. Düşünürəm ki, məsələ Zvartnotsla məhdudlaşmayacaq", - rusiyalı

deputat vurğulayıb.

Onun sözlərinə görə, Ermənistanın məqsədi KTMT-dən çıxmaqdır: "İndi nə deyirlərsə-desinlər, bizim xəbərdarlıq etdiyimiz şeyi tədricən həyata keçirirlər. Bu, KTMT-dən çıxmaqdır. Sonra da Gümrüdəki bazanın məsələsinə qaldıracaqlar".

Xatırladaq ki, dünən Ermənistan rəsmən Moskvadan Zvartnots beynəlxalq hava limanındakı Rusiya sərhədçilərini oradan çıxarmağı tələb edib.

E.PAŞASOY,
Musavat.com

Dövlət Statistika Komitəsinin hesabatına görə, Azərbaycanın ümumi təhsil müəssisələrində müəllimlərin 82,7 faizi, orta ixtisas təhsili müəssisələrində 79,4 faizi, ali təhsil müəssisələrində 58,7 faizi, həkimlərin üçdə ikisi, elmi işçilərin 59,2 faizi qadınlar, ümumi təhsil müəssisələri şagirdlərinin 46,6 faizi, orta ixtisas təhsili müəssisələri tələbələrinin 62,5 faizi, ali təhsil müəssisələri tələbələrinin yarısı qızlardır.

Dövlət qulluğunda qadınların xüsusi çəkisi 29,4 faiz, fərdi sahibkarlar arasında 22,7 faiz göstərilir.

Martın 8-i tarixə qadınların hüquq bərabərliyi uğrunda mübarizədə beynəlxalq həmrəyliyi günü kimi düşüb. Sosialist qadınların 1910-cu ildə Kopenhagendə keçirilmiş beynəlxalq konfransında həmin günün bayram edilməsi haqqında qərar çıxarılıb.

1965-ci ildə Azərbaycan Sovet Sosialist Respublikasında martın 8-i iş günü hesab olunmayan bayram günü elan edilib. Azərbaycan 1991-ci ildə müstəqillik əldə edəndən sonra martın 8-i bayram statusunu saxlayıb, Qadınlar Günü kimi qeyd olunur.

Hazırda 116 üzvü olan Azərbaycan parlamentinin 21 deputatı qadındır, onların biri - Sahibə Qafarova sədr postunu tutur.

Ölkədə ən yüksək vəzifəli qadın birinci vitse-prezident Mehriban Əliyevadır. Nazirlər Kabineti üzvləri arasında bir qadın var: Ailə, Qadın və Uşaq Problemləri üzrə Dövlət Komitəsinin sədri Bahar Muradova. Prezident Administrasiyasında iki yüksək post qadınlara tapşırılıb: Cəmilə Abbasova dövlət başçısının köməkçisi, Fərah Əliyeva humanitar siyasət, diaspor, multikulturalizm və dini məsələlər şöbəsinin müdürüdür. Konstitusiyaya Məhkəməsinin doqquz hakimindən ikisi qadındır: Sona Salmanova (sədr müavinidir) və Humay Əfəndiyeva.

Dövlət İmtahan Mərkəzinə (Məleykə Abbaszadə) və Dövlət Tərcümə Mərkəzinə (Afaq Məsud (Vəliyeva)) qadınlar rəhbərlik edir. Ombudsman postunda da qadın çalışır: Səbinə Əliyeva.

Son 32 ildə Azərbaycanda bir qadın naziri olub. Natəvan Tofiq qızı Qədimova 2020-ci ildə Naxçıvan Muxtar Respublikasının mədəniyyət və turizm naziri təyin olunub.

Qadınların Azərbaycanın idarəetməsində ağırlığı artırılmalıdır?

luq proqramlarında qadınların iştirakına önəm verilir”.

“Təmiz Dünya” Qadınlara Yardım İctimai Birliyinin sədri Mehriban Zeynalova mövzu ilə bağlı “Yeni Müsavat”a dedi ki, gender bərabərliyinə tam nail ola bilməmişik: “Bu-

süni əngəllər, kimlərinse öz tanışlarının təqdimatları real potensialı üzə çıxarmağa imkan vermir. Bu məsələdə düşünürəm ki, Ailə, Qadın, və Uşaq Məsələləri üzrə Dövlət Komitəsi tərəfindən qadınların təqdimatları verilməlidir. İnformasiya bankının yaradılması lazımdır.

Dövlət ərkanında qadınların icra başçısı olmanı yoxdur...

Dövlət qulluğunda qadınların xüsusi çəkisi 29,4 faiz, fərdi sahibkarlar arasında 22,7 faiz göstərilir

Əmək və əhalinin sosial müdafiəsi nazirinin müavini Hidayət Abdullayev deyib ki, Azərbaycanda ötən il ərzində 44 min 500 qadın işlə təmin olunub. Onun sözlərinə görə, 2023-cü il ərzində 427 minə qədər şəxs aktiv məşğulluq tədbirləri ilə əhatə olunub: “Bununla yanaşı, 5300 qadın əmək bazarına uyğun olan peşə kurslarına cəlb edilib. Dövlətin məşğulluq siyasətindən biri də qadınların əmək bazarında iştirak və məşğulluq imkanlarının artırılmasıdır. Bu sahədə aparılan işlərin müsbət nəticəsi olaraq əmək bazarında qadınların iştirak səviyyəsi ildən-ilə artır. Hətta bir sıra sahələrdə işləyənlərin daha böyük hissəsini qadınlar təşkil edir. Əmək və Əhalinin Sosial Müdafiə Nazirliyi aktiv məşğul-

rada müəyyən stereotiplər var. Kişilər danışığılar aparır, vaxtları daha çoxdur, kişilərin əlaqələri daha çoxdur. Özlərini təqdim etmək üçün imkanları daha genişdir. Amma qadınlar bunu zəif formada təqdim edirlər, çünki müəyyən stereotiplər, ailə münasibətləri var. Əksəriyyətinə ailədən dəstək də gəlmir. Belə bir əngəllər gətirib ona çıxarır ki, kişilər daha çox aktivdir. Kişilər bu proseslərdə özlərini irəli çəkə bilirlər. Təəssüf ki, hələ də real potensialı üzə çıxarmaq üçün qadınlarla bağlı informasiya bankı yarıda birlər. Qadınlar potensialına görə irəli çəkə bilər. Bu proses bizdə hələ ki həyata keçirilmir. Kifayət qədər bacarığı, idarəçiliyi, beynəlxalq səviyyədə təmsilçiliyi olan qadınlar var ki, onları irəli çəkmək olar. Ümumilikdə isə aktivlik var,

çünki tamamilə fərqli, uyğun olmayan adamların təqdimatları verilir”.

Qadınlarla bağlı bir neçə vacib məqam da var ki, bunlar xüsusi qeyd edilməlidir. Son bir ildə qadınlara qarşı zorakılıq, şiddət halları azalacaq deyə düşünsək də, tam əksi müşahidə edildi. Bunu hər gün mediada, sosial şəbəkələrdə yayılan kriminal xəbərlərdə də açıq gördük. Əri, qardaşı, atası tərəfindən öldürülən qadınlarla bağlı xəbərlərin çoxluğu, əlbəttə, diqqətdən kənarda qala bilməz. Eyni zamanda ayrı-ayrı bölgələrdə təhsilini yarımçıq qoyaraq erkən yaşda məcburi ərə verilən qızlar da bu ilin əsas müzakirəsi oldu. Elə bu amil qadınların ictimai-siyasi həyatda rolunun yetərli olmamasının bir nümunəsi sayıla bilər.

Qənirə Paşayevanın doğum günü

Martın 7-də mərhum deputat Qənirə Paşayevanın doğum günü idi. O, 1975-ci ildə Tovuz rayonunun Düz Qırıqlı kəndində anadan olub.

Qənirə Paşayeva səhhətində yaranmış ciddi problemlərlə əlaqədar sentyabrın 23-dən Mərkəzi Klinik Xəstəxananın reanimasiya şöbəsinə yerləşdirilib.

Naməlum mənşəli hipotonik vəziyyət diaqnozu qoyulan Qənirə Paşayevanın səhhətindəki kritik durumla əlaqədar Mərkəzi Klinik Xəstəxananın həkim personalı və Türkiyədən cəlb edilmiş həkim mütəxəssislər tərəfindən bütün zəruri tədbirlər görülüb.

28 sentyabr 2023-cü il tarixində Qənirə Paşayeva 48 yaşında dünyasını dəyişib. 29 sentyabr 2023-cü ildə İkinci Fəxri Xiyabanda dəfn olunub.

Milli Məclisin Mədəniyyət komitəsinin sədri Fazil Mustafa Qənirə Paşayevanın doğum günü ilə bağlı paylaşım edib. O qeyd edib ki, Qənirə xanım Paşayevanın şəhid ailələrinə, qazilərə, yaradıcı insanlara, ona müraciət edən vətəndaşlara yüksək diqqət-qayğısı, həssasiyyəti xüsusi bir örnek təşkil edir. “Əziz Qənirə xanımı doğumunun 49-cu ildönümündə sevgi-sayğı ilə anırıq. Ruhu şad olsun!”, - paylaşımında deyilir.

Yeri gəlmişkən, Qənirə Paşayeva barədə açıq mənbələrdə onun doğum gününün martın 24-də olduğu bildirilir. Modern.az məsələni aydınlaşdırmaq üçün mərhum deputatın əmisi professor Qəzənfər Paşayevlə əlaqə saxlayıb.

Sayta açıqlamasında deputatın əmisi bildirib ki, Qənirə Paşayevanın doğum gününü hər il 7 mart tarixində qeyd edirlər: “Ümumiyyətlə, hər il Qənirənin doğum günü 7 martda keçirilir. 24 mart tarixi isə rəsmi sənəddə yazılındır”.

Ən narahat doğuran məsələ isə qızların getdikcə azalması ilə bağlıdır. Belə ki, Ədliyyə Nazirliyinin rayon (şəhər) qeydiyyat şöbələri tərəfindən 2023-cü ilin yanvar-fevral ayları ərzində ölkədə 19158 doğulmuş körpənin qeydə alındığı bildirilib. Doğulanlar arasında oğlanların xüsusi çəkisi isə 53,2 faiz, qız uşaqlarının xüsusi çəkisi isə 46,8 faizdir. Seçativ abortlarla bağlı bu il də ekspertlər SOS deyərək qırıdılar.

Mehriban Zeynalova bizimlə söhbətdə qız uşaqlarının sayının getdikcə azalmasının gələ-

cəkdə problem yarada- cağını da deyib: “Biz bundan sonra onun fəsadlarını görəəcəyik. Baxmayaraq ki, balanssız tənzimləməyə çalışırlar. Sosial şəbəkələrə belə baxanda qadınlarla bağlı vəziyyət açıq görünür. Bir çox hallarda şikayətlər belə cinsə görə müəyyən edilir, cinsə görə onun hər hərəkəti təhlildən keçirilir. Bunun nəticəsində bəzi qadınlar kənara çəkilir. Baxmayaraq ki, kifayət qədər imkanları da, bacarıqları da var. Bəzən elə bir təsir vasitələri olur ki, onlar özləri könüllü imtina etməli olurlar”.

□ **Afaq MİRAYIQ,**
“Yeni Müsavat”

Son günlər Ermənistanla Rusiya arasında siyasi gərginliyin dərəcəsi xeyli artıb. Rusiya xarici işlər naziri Sergey Lavrov Antalyada keçirilən diplomatik forumda xəbərdarlıq edib ki, Moskva Ermənistan rəhbərliyinin yeni mövqeyinə uyğun olaraq “siyasətini tənzimləyəcək”. Onun sözlərinə görə, Ermənistan nəhayət ki, KTMT-dəki statusunu dəqiqləşdirməlidir.

Görünür, Kreml Ermənistanın iki kresloya əyləşdiyinə indiki vəziyyətə uzun müddət dözmək niyyətində deyil və İrəvandan son seçim etməyi tələb edir. Paşinyanın komandasında isə tərəddüdlər davam edir və Ermənistan hələ də təhlükəsizlik zəmanəti almadan Rusiyadan qopmağın təhlükələrini anlayır. Ölkənin Baş Qərargah reisi Edvard Asryan bildirib ki, KTMT-dən çıxmağın mümkün nəticələri hesablanıb, lakin bu məxfi saxlanılır. “Biz hələ KTMT-dən çıxmamışıq. Təşkilatdan çıxmağın nəticəsi necə olacaq - bu sualda dövlət sirri var”, - Asryan bildirib.

“İrəvan Rusiya sərhədçilərinin Zvartnots hava limanında fəaliyyətini dayandırması üçün Moskvaya rəsmi məktub göndərib”. Bunu isə Ermənistan Təhlükəsizlik Şurasının katibi Armen Qriqoryan açıqlayıb. “Hakimiyyətin mövqeyi ondan ibarətdir ki, Ermənistan sərhəd qoşunları hava limanında xidmət etməlidir. Ermənistanın bunun üçün bütün imkanları var”, - A.Qriqoryan əlavə edib. Bu açıqlamadan bir neçə saat öncə Rusiya prezidentinin mətbuat katibi Dmitri Peskov deyib ki, Zvartnots sərhədçiləri ilə bağlı rəsmi kanallar vasitəsilə

Moskvaya heç nə göndərilməyib. “Biz MDB strukturları, Avrasiya İqtisadi İttifaqı strukturları çərçivəsində və ikitərəfli münasibətlər səviyyəsində bütün istiqamətlərdə işləyirik”, - Peskov bildirib. Peskov qeyd edib ki, Rusiya və Ermənistan hazırda “bir sıra mühüm layihələri” həyata keçirir və onları həyata keçirməyə davam edəcəklər. Peskov həmçinin bildirib ki, Rusiya ilə Ermənistan arasında “münasibətlərdə çətinliklər” keçəcək, çünki iki ölkə arasında əməkdaşlıq qarşılıqlı faydalıdır. Peskov onu da deyib ki, Rusiyada Ermənistandan daha çox erməni yaşayır. “Onlar rusiyalıdır və Rusiyada onları sevirlər”, - deyərək Peskov əlavə edib.

Moskvanın İrəvana “qamçı və kökə siyasəti”nin indi anlamı nədir? Ermənistanın Qərbin təhriki ilə Rusiyaya qarşı “ikinci cəbhə” açmasından ehtiyat edir, yoxsa ermənilərə tarixi bağlılıq özünü göstərir? Peskov Rusiyada yaşayan ermənilərin sayı haqda dedikləri də maraqlıdır, hətta təhdid kimi görünür. Onun sözlərinə görə, Rusiyadakı ermənilər Ermənistanla olanlardan çoxdur. Yeni bu xatırlatma siyasi-iqtisadi mesajdır. Amma Rusiya sərhədçilərinin aeroportdan çıxılması

İrəvan Rusiyadan "qanadını" qoparır - Moskvaya qarşı “ikinci cəbhə”

Qərbin anti-Rusiya addımları atmaq tələbi kiçik gedişlərlə inkişaf etdirilir - rus sərhədçilərin Zvartnots aeroportundan çıxarılması Kremlə “meydan oxumaqdır”, artıq Ermənistan Ukraynaya çevriləcəyi ilə hədələnilir; analitiklərə görə, proseslər xeyrimizədir, tezliklə növbəti xoş xəbəri eşidəcəyik

xarılması birbaşa “meydan oxumaqdır”. Elə Rusiya XİN rəsmisi Mariya Zaxarova da brifinqdə Ermənistanı Ukraynaya çevrilməklə hədələdi. “İstəməzdik ki, bu, Ermənistanın başına gəlsin”, - deyərək rəsmi xəbərdarlıq olundu. Zaxarova yada saldı ki, Qərb Kiyevi də yalan vədlərlə inandırır, indi başına gələnlər göz qabağındadır, yəni İrəvan da analoji taleyi yaşaya bilər. Artıq Qriqoriyanın açıqlamasından sonra Moskvadan reaksiyaların ard-arısı kəsilir.

Misal üçün, ekspert Yevgeni Mixaylov görün nə deyib: “Ermənistan əsl üzünü göstərdi. Əslində keçmiş müttəfiqimizin bizə xəyanət etdiyini görürük. Bunun fonunda İrəvana səfərləri necə etmək olar? Hər gün Ermənistan mətbuatında Rusiya XİN-in, Zaxarovanın, Lavrovun hərəkətləri ilə bağlı tənqidlər görürük. Ermənilər əslində bizim üzümüze tüpürürlər. Sözünlə əsl mənasında, bu yaxınlarda bildirdim ki, Ermənistanla, Azərbaycanla silah satmaq bizim üçün daha yaxşıdır”. **Politoloq İqor Korotçenko da açıqlama yayıb. Sitat:** “Rusiyanın İrəvana qarşı şifahi müdaxilələri hələ ki təsirini göstərməyib. Ermənistanın kursu hələ də Qərbə doğru. Bizim erməni “tərəfdaşlarımız” isə bu istiqamətdə hətta kəskin şəkildə sürətləniblər. Deməli, biz təsir üçün başqa variantları düşünməliyik. Və mümkün

kün təsirləri əvvəlcədən hesablamalıyıq. Heç kim Paşinyanın çoxvektorlu yanaşmasının əleyhinə deyil: hamı yaşamaq istəyir. Amma Cənubi Qafqazda Ermənistanın Ukraynaya çevrilməsi - başlısıdır!” - Korotçenko bildirib.

Siyasi analitik Zaur Məmmədova görə, maraqlı hadisələrdir. Onun fikrincə, baş verənlər aysberqin görünən hissələridir: “Beləliklə, Ukrayna, Gürcüstan, Moldovadan sonra Ermənistan da eyni ssenari ilə Rusiyadan qopmaq yolunu seçdi. Bu, kobud manevidir. Lakin bizim lehimizədir. Yaxın vaxtlarda növbəti xoş xəbəri eşidəcəyik”. **Ekspert Məhəmməd Əsədullazadə xatırladı ki, artıq İrəvan əleyhinə “Rədd olsun Rusiya” şüarları səslənir. O hesab edir ki, Zvartnotsdan başlayan etirazlar Rusiyanın 102-ci bazasının yerləşdiyi Gümrüyə qədər davam edəcək.** “Amma 102-ci baza ilə bağlı məsələ bir qədər problematiktir. Bu, Rusiyanın “qırmızı xətti”dir. İndi İrəvanın bu xətti keçib-keçməyəcəyi Ukrayna cəbhəsindəki durumdan asılıdır. Qərbin Ermənistanı yaratdığı anti-Rusiya atmosferi məqsədinə o zaman çatıb ki, Moskva Ukraynada məğlubiyyətə uğradılsın”. **Siyasi şərhçi düşünür ki, Ru-**

siya Ukraynada istədiyi irəliləyişə nail olarsa, Qərbin Ermənistan siyasəti iflasa uğrayacaq: “Paşinyan işini şansa buraxmaq istəmir, Ukraynada sular durulmamış Ermənistanı Rusiyadan qoparmaq istəyir. Lavrov bu təhlükəni anladığından Ermənistanla münasibətlərə yenidən baxacaqları və vəziyyətə uyğun olaraq, praktiki addımlar atacaqlarının anonsunu verib”.

Siyasi icmalçı Asif Nərimanlının qənaətinə görə, rəsmi İrəvanın hərbi müstəvidə Moskvadan imtina xəttini seçdiyi aşkardır: “Fransa başda olmaqla, yeni hərbi müttəfiqlərə “yelkən açan” Ermənistanın Rusiya

və KTMT-nin “təhlükəsizlik çetiri”ni əvəzləmək imkanları var. Çıxarmaq istədikləri Rusiya sərhədçilərinin yerini də erməni hərbcilər və Avropa İttifaqı müşahidəçiləri ilə doldura bilər. Mövcud vəziyyətdə 102-ci hərbi bazanın çıxarılmasını gündəmə gətirəcəkləri ehtimalı isə azdır, çünki bu, Rusiyanın “tarana getməsi” üçün “qırmızı xətti”dir. Bu baxımdan, İrəvan Moskvanın praktiki müdaxiləsinə qarşı “əl yeri” qoymaqla “təhlükəsizlik çetirinin” diversifikasiya edilməsi siyasətini izləyir. Bununla həm də Qərbin anti-Rusiya addımları atmaq tələbini kiçik gedişlərlə inkişaf etdirir”.

□ **Emil SALAMOĞLU**
“Yeni Müsavat”

Putin hakimiyyəti kimə ötürəcək - yeni iddialar

Mark Feyqin Dmitri Qordona müsahibəsində sensasion fikirlər səsləndirib

Rusiya prezidenti Vladimir Putin hakimiyyətini keçmiş gimnast qadın Alina Kabayevadan olan oğluna ötürməyə qərar verib. Moderator.az xəbər verir ki, bu barədə rusiyalı hüquqşünas, blogger Mark Feyqin Gordona.com nəşrinin təsisçisi Dmitri Qordona müsahibəsində bəyan edib.

Onun sözlərinə görə, Putin üçün hakimiyyəti “sülalə yolu ilə” ötürmək çox vacibdir və o, növbəti altı illik iki prezident müddətinə bunun üçün şərait yaratmaq istəyir.

“Onun varislərindən başqa heç kim dövlətin başında ola bilməz. Burada nəinki hər hansı variantlar ola bilməz, həm də Şimali Koreyada olduğu kimi hər şey tamamilə zəmanətli olmalıdır”, - o deyib.

Feyqin hesab edir ki, Putin öz hakimiyyətini kiçik oğlu Nikolaya ötürmək istəyən Belarus prezidenti Aleksandr Luka-

şenko ilə bu məsələni müzakirə edib.

Feyqinin fikrincə, Rusiya prezidenti öz böyük qızları Mariya və Katerinani hakimiyyətə gətirmək istəyirdi, lakin onlar Rusiyada ali dövlət postuna iddia edə bilməyəcək: “Əlbəttə, Rusiya cinsi ayrı-seçkilik ölkəsidir, qadın məsələsi siyasətdə çox da asan məsələ deyil. Ona görə də Putin ola bilsin ki, maksimal olaraq hakimiyyətdə qalmaq yolunu tutsun. Özünün varisi meydana çıxmıyınca, o, hakimiyyətdən gedə bilməz. O, öz

varisi kimi hakimiyyəti oğluna ötürmək üçün son qərarını müəyyən edib”.

Blogger qeyd edib ki, Putinin Kabayevadan iki oğlu var, adlarının İvan və Vladimir olduğu güman edilir. “Biz ona istinad edirik ki, o, oğullarından birinin yetkinlik yaşına çatmasını gözləmək istəyir. Onların 2000-ci illərin əvvəllərindən əlaqələrinin olduğunu nəzərə alsaq, böyük oğlunun 9-10 yaşı olduğunu güman etmək olar. Putin gücdən düşəndə oğlu İvanın yaşı 20-dən çox olacaq. O, artıq hakimiyyətin sülalə rejimi olacağı signalını göndərib. Başqa hakimiyyət olmayacaq. Kənardan hər hansı varis olmayacaq”.

Onda olan məlumata görə, Putin öz oğlunu özüməxsus formada tərbiyə edir. Rusiya

konstitusiyasına görə, 35 yaşdan az olmayan Rusiya vətəndaşı prezident ola bilər. Lakin blogger əmindir ki, lazım gələrsə, bu normanı dəyişəcəklər.

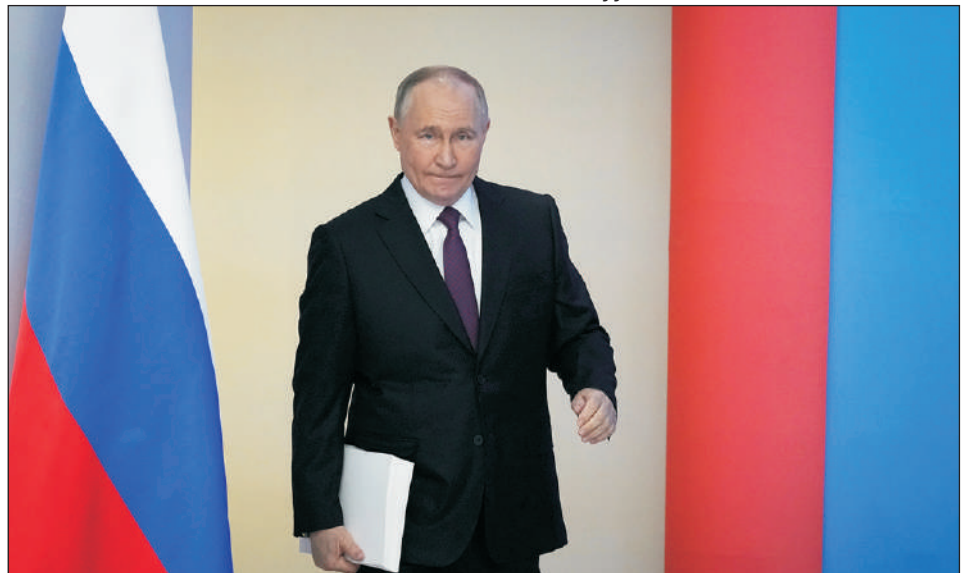
Putin 2000-ci ildən hakimiyyətdədir. 2018-ci ildə o, dördüncü müddətə prezident seçilib. 2008-2012-ci illərdə Putin hökumət başçısı, Medvedyev prezident postunu tutub. 2020-ci ildə Rusiyada Putinin prezident müddətlərinin sıfırlanması haqqında qanun qəbul edilib, bu da ona bu ay baş tutacaq seçkilərdə yenidən iştirak etməyə imkan verəcək.

Bütövlükdə bu sənəd Putinə 2036-cı ilədək dövlət başçısı

si postunda qalmağa imkan verir. Rusiya və Qərb nəşrləri dəfələrlə yazıb ki, Putinin Kabayeva ilə şəxsi münasibətləri var. 2016-cı ildə “Page Six” nəşri məlumat verib ki, Kabayevanın Putindən oğulları var.

Bu barədə nə Putin, nə də Kabayeva rəsmi bəyanatlar verib. “The Wall Street Journal” nəşrinin məlumatına görə, Kabayevanın Putindən üç övladı var.

□ **“Yeni Müsavat”**

“Nə Azərbaycan Kinematografçılar İttifaqını, nə onun qurultayını, nə də yeni rəhbərliyi qəbul etmirəm”.

Bunu “Qaynarinfo”ya açıqlamasında Xalq artisti Tariyel Qasimov deyib. Aktyor Rusiya Kinematografçılar İttifaqının üzvü olduğunu qeyd edib: “Rasim Balayevi sədr kimi qəbul etmirəm. Nə qədər ki, Rasim Balayev həmin itti-faqdadır, mən orada yoxam”.

Tariyel Qasimov Xalq artisti Rasim Balayevin bundan əvvəlki illərdə ittifaqa rəhbərliyini belə qiymətləndirib: “Rasim Balayev ittifaq sədri oldu, həmin illərdə nə iş görmüşdü ki, hələ bir yenidən də seçsinlər. Mən onların vəsiqəsini atmışam, nəyimə lazımdır. Əgər onu qəbul etmirsən, vəsiqəsini niyə gəzdirim. Açıq, mən Şəfiqə Məmmədovanın da ittifaqını qəbul etməmişəm. Onların heç biri sədr postuna layiq deyil”.

Xatırladaq ki, martın 6-da ikiye bölünmüş Kinematografçılar İttifaqı birləşib. Yeni yaradılan kino ittifaqının sədri vəzifəsinə Xalq artisti Rasim Balayev təsdiq edilib.

Azərbaycan Kinematografçılar İttifaqının İdarə Heyəti təsdiq edilərkən heç də hamının yeni qurumdan razı olmadığı üzə çıxıb.

İdarə heyətinin tərkibində Xalq artisti Şəfiqə Məmmədova, Xalq artisti Vaqif Mustafayev, Xalq yazıçısı Anar da daxil olmaqla, 30-dan çox şəxsin adı təsdiqlənib.

Xalq artisti, rejissor Oqtay Mirqasimova idarə heyətində təmsil olunması təklif ediləndə, o, birləşmənin əleyhinə olub.

“Bu birləşmə dağıdıcı proses ola bilər. Burada bizim sədrimiz və idarə heyətimiz

Rasim Balayevin sədrliyinə etirazlar başladı

Afaq Bəşirqızı: “Oqtay Mirqasimovla Tariyel Qasimov məgər indiyə qədər kino üçün nə ediblər?”

oturub. Yuxarı orqanlara mü-raciət etmişik ki, səsvərmə şə-raiti bərabər deyil. Biz istədik ki, Azərbaycan mentalığı ilə səsleşən bir səsvərmə apar-raq”, - deyə Oqtay Mirqasimov bildirib. Bu zaman qalmaqal yaşanıb, belə ki, qurumun üzvlərindən biri Xalq artistinin fikirlərinə müdaxilə edib. Oqtay Mirqasimov isə “sən mənim sözümü niyə kəsirsən?” deyərək, sərt etirazını bildirib.

Eləcə də Şeyx Əbdül Mahmudovun adı idarə heyəti üçün təklif edilib. Lakin o özü bundan imtina edib. “Belə idarə heyəti heç kimə la-

zım deyil. Hər kəsə uğurlar arzulayıram. Könüllü surətdə üzlükdən imtina edirəm”, - deyə Şeyx Əbdül Mahmudov bildirib.

Rejissor Zamin Məmmədov isə idarə heyəti seçkisindən narazı olduğunu deyərək, ümumiyyətlə, üzlükdən çıxdığını bəyan edib.

Rasim Balayev isə bütün bu etirazlarla bağlı “Yeni Müsavat”-a açıqlamasında münasibət bildirib: “Əgər kino çəkilərsə, həmin sənətkarların başı kinoya, işə qarışar. Bütün bunlar bekarçılıqdandır. İş olmayanda biri o bi-

risinə sataşır, digəri o birinə söz atır və sairə. İş olan yerdə söz-söhbət də az olur”.

Beləliklə, kino ittifaqları birləşdi, amma yenə narazılar var. Səbəb nədir? Bundan sonra kinoçular bir araya gələ biləcəkmik?

Məsələ ilə bağlı Xalq artisti Afaq Bəşirqızı “Yeni Müsavat”-a danışdı: “Rasim Balayev bundan sonra qazandığı hörməti xalq üçün xırdalamalıdır. Prezident Rasim Balayevin xətrini çox istəyir. Ola bilər ki, hansısa məsələ ilə bağlı zəng etsin, bu zaman deyə biləcək ki, “mən Rasim Balayevəm”. Bu nöqtə-

yi-nəzərdən Rasim Balayev bir çox işləri həll edə bilər. Mən demirəm ki, Rasim Balayev kino sahəsini “beşbarmağı” kimi bilir, onu deyirəm ki, hər halda, Rasim Balayev hörmətli şəxsiyyətdir. O, şəxsiyyətini camaat, xalq üçün işlətsə, mənəcə, məsələlər öz həllini tapar. O ki qaldı Oqtay Mirqasimov, Tariyel Qasimovun fikirlərinə, onlar məgər indiyə qədər kino üçün nə edə biliblər? Yaxşı, Tariyel Qasimov aktyor kimi filmə çəkilib, bəs Oqtay Mirqasimov nə edib?”

“Bundan sonra da kino sahəsində sənətkarlar bir araya gələ bilməyəcək” sualına xalq artisti bu cür cavab verdi: “Ümumiyyətlə, kinomu-

zun gələcəyi ilə bağlı hələ ki heç nə görmürəm. Bu sistem yenidən qurulmalıdır. Amma yenidən qurulma da o demək deyil ki, Rasim Balayevi çıxardıb, yerinə Vaqif Mustafayevi və yaxud Afaq Bəşirqızını qoysunlar. Azərbaycan kinosunun konsepsiyası olmalıdır. Ayıbdır! Mühəribəni bitirdik, qələbə qazandıq, hələ də Qarabağ haqqında film yoxdur. Yalnız “Fəryad” filmi var. Bir də ki, nə zaman sənətkarlar, incəsənət xadimləri bir masaya toplandı? Şəxsən mənə həmin konfransda dəvət etməmişdilər, dəvətnamə gəlməmişdi. Çünki bilirlər ki, qalxıb danışacağdım, ona görə...”

□ **Xalidə GƏRAY, “Yeni Müsavat”**

Bu abituriyentlərə güzəştlər olacaq

Milli Məclisin Elm və təhsil komitəsinin sədri Bəxtiyar Əliyev Vətən müharibəsi qazılarının ali təhsil müəssisələrinə qəbulu üçün müəyyən güzəştlər təklif edib. O bildirib ki, Vətən müharibəsində əlil-liyi olan şəxslərin bir çoxu gənclərdir və onlar ali təhsil ala bilmədən səngərdə xidmət etməyə getmişdi.

B. Əliyev əlavə edib: “Təhsil haqqında” qanunda yer alan bakalavr təhsil səviyyəsi üzrə hazırlıq qruplarının yaradılması barədə maddə var. Məndə olan məlumata görə, bu günə qədər heç bir ali təhsil müəssisəsində hazırlıq qrupları fəaliyyət göstərmir. Bu qrupların təşkili siyahısını müvafiq icra hakimiyyəti orqanı müəyyən edir”.

Təklif olunan güzəştlər tam olaraq nələri ehtiva edəcək? Mövzu ilə bağlı yenisabah.az-a danışan təhsil eksperti Elçin Əfəndi bildirib ki, qazilərlə bağlı bezi güzəştlər artıq tətbiq olunur:

“Həmişə güzəşt edilməli olduğu bildirilsə də, bu güzəştlərin tam olaraq nələrlə bağlı olması konkret qeyd olunmur. Bu cür təkliflər verildikdən, konkret hansı istiqamətləri əhatə edəcəyi də müəyyən olunmalıdır. Təbii ki, Vətən müharibəsi iştirakçıları, veteranlar, o cümlədən, 1-ci və 2-ci qrup əlilliyi olanlara güzəşt şamil olunur. 1-ci və 2-ci qrup əlilliyi olanlar konkret olaraq təhsil haqqından azaddırlar. Eyni zamanda, veteranlarla bağlı da müəyyən güzəştlər tətbiq olunur. Yalnız özləri təhsil alırlarsa, hansısa güzəştlər qazanırlar”.

E. Əfəndi bildirib ki, ali təhsillə bağlı güzəştlər yalnız illik ödənişlərlə bağlı həyata keçirilə bilər.

“İkinci Qarabağ müharibəsində iştirak edənlərə gəlincə, təbii ki, bu güzəştlər imtahan prosesində müsabiqədənə qəbulla bağlı ola bilməz. Belə bir güzəştin tətbiqi birmənalı olaraq mümkün deyil. Çünki digər abituriyentlərin 200-300 balla qəbul olduğu şəraitdə onların 100 balla qəbul olunması sadəcə axmaqlıq olar.

Əgər ixtisaslı kadr hazırlığı həyata keçirilsə, 100 bal toplayan hər hansı bir şəxsi harasa yerləşdirməyin mənası yoxdur. Güzəştlər illik təhsil haqlarının ödənişində tətbiq edilə və ya şəxs ödənişdən tam edilə bilər. Yaxud təhsil haqqının 50 faizi güzəşt oluna bilər.

Başqa hər hansı bir güzəştin tətbiqi mümkün deyil. Güzəşt olunan tələbə, adətən, dərslərini oxumur və imtahandan kəsilsə, onu imtahandan “güzəştli keçirmək” sadəcə korrupsiyadır, cinayətdir”.

“Müəllimin hörməti olmadığı ölkənin gələcəyi yoxdur”

Seyran Səxavət: “Belə olsa, mən də bu yaşımda gedib müəllim işləyərdəm”

“Məktəblərdə kişi müəllimlərin az olmasının gələcəkdə hər hansı problem yaradacağını düşünmək nikbin yanaşmadır. Çünki bunun fəsadları artıq yaranıb. Uzun illərdir ki, biz bunun fəsadlarını müşahidə edirik. Bizim vaxtımızda müəllimlərin 70-80 faizi kişi idi, çünki o vaxt müəllimlə böyük hörmət var idi, onlara şərait yaradılmışdı”.

Bu sözləri yenisabah.az-a tanınmış yazıçı Seyran Səxavət deyib. Ölkənin ümumi təhsil müəssisələrində müəllimlərin 82,7 faizinin qadınlar olması barədə danışan yazıçı bildirib ki, bu ciddi problemlər yaradır: “Yavaş-yavaş müəllimlər hörmətdən düşməyə başladı, xüsusilə şura hökuməti dağılandıqdan sonra bu proses sürətləndi. Artıq universitetlərdə də müəllimlik ixtisasını seçən oğlanlara bir təhər baxırlar. Çünki elçi gedəndə soruşurlar ki, oğlan nəçidir? Müəllim deyəndə qarşı tərəf deyir ki, bizlik deyilsiniz. Biz müəllimi hörmətdən saldıq. O

ölkədə ki, müəllimin hörməti yoxdur, həmin ölkənin gələcəyi yoxdur.

Bu gün məktəblərdə nə qədər mənfi hallar baş verir, bunların hamısı kişi müəllimlərin olmaması ilə bağlıdır. Həzrət Əlinin çox sevdiyim bir fikri var: Uşaqlar valideynlərindən çox zamanəyə bənzəyir. Mühiti də məktəbdə yaradan müəllimlərdir. Müəllimlərin isə az qala 99 faiz qadınlardır.

Amerikada uşaq bağçala-

rında çalışanlar da kişilərdir, çünki bünövrə belə qoyulur ki, uşaqlar kişi kimi böyüsün. Bəzən bir adam haqda danışanda deyirlər ki, əşşi, ondan adam olmaz, o, ana uşağıdır. Bu gün bağçada, məktəbdə, universitetdə çalışanlar analardır, bu qədər “ana uşaqları” ilə biz hara gedəcəyik?”

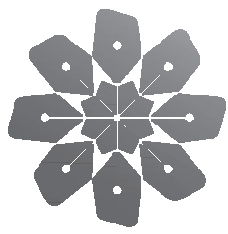
S.Səxavət bildirib ki, müəllimlərin məvaciblərinin azlığı kişi pedaqoqların təhsil sahəsindən uzaqlaşmasına səbəb

olur. Bu problemi həll etmək, kişiləri məktəblərə qaytarmaq üçün ilk növbədə onların əmək haqlarını artırmaq lazımdır.

“Bu problemin həllinin çox sadə yolu var: yaxşı maaş.

Mən 1974-cü ildən 1976-cı ilə qədər İranda tər-cüməçi işləmişəm. 50 il bundan əvvəl orada ibtidai sinif müəllimi 6000 түmən maaş alırdı. O vaxt İranda qızılın bir qramı 2 түmən, dəbdə olan VAZ 2106 markalı avtomobilin qiyməti 12 000 түmən idi. İbtidai sinif müəllimi iki aylıq maaşı ilə bir maşın ala bilirdi.

Bizdə təhsil sahəsində olan bu problem çoxdan başlayıb, artıq bu yara metastaz verir. Kişi müəllimləri məktəblərə cəlb etmək üçün onlara yaxşı pul vermək lazımdır. Müəllimə ayda 4-5 min manat maaş verilsə, görün necə mələyə-mələyə işləməyə gedəcəklər. Belə olsa, mən də bu yaşımda gedib müəllim işləyərdəm”.

**Azərbaycan
Respublikasının
Medianın İnkişafı
Agentliyi**

Dini və milli tolerantlıq, millətlərarası münasibətlərin inkişaf etdirilməsi

Dünyada İslam dini əleyhinə düşüncələrin daha da radikallaşması narahatlıq doğurur. Xüsusilə də Avropada bu meyillər aşkar görünməkdədir. İslamofobiyanın artdığı bu dövəmdə Bakıda "Müxtəlifliyin qorunması: 2024-cü ildə islamofobiya ilə mübarizə" mövzusunda beynəlxalq elmi konfrans keçiriləcək. Martın 8-9-da baş tutacaq konfransda dünyanın 30 ölkəsindən alimlər, beynəlxalq təşkilatların ekspertləri, din xadimləri və qeyri-hökumət təşkilatlarının nümayəndələrini əhatə edən 130 beynəlxalq qonağın iştirak etməsi gözlənilir.

Beynəlxalq Münasibətlərin Təhlili Mərkəzinin (BMTM) İdarə Heyətinin sədri Fərid Şəfiyev tədbir barədə danışarkən deyib ki, Qarabağ münaqişəsi həll olunduqdan sonra Azərbaycanın yeni xarici siyasət gündəmi formalaşır, Azərbaycan artıq "orta güc" statusuna yiyələnib: "Bu il Azərbaycan COP29 kimi beynəlxalq əhəmiyyətli tədbirə ev sahibliyi edəcək. Azərbaycan islamofobiyanı, onun fəsadlarını illər ərzində hiss edib. 30 illik münaqişə dövründə Qərb mediası, Qərb siyasətçiləri Azərbaycana qarşı qərəzli mövqedən çıxış ediblər. Bunun səbəbləri var idi. Onlardan biri də islamofobiya və türkofofiya ilə bağlı idi. Konfransın məqsədi də bu problemi akademik çevrədə müzakirə etməkdir".

İslamofobiya və türkofofiya ilə bağlı daha hansı addımlar atılmalıdır?

Siyasi şərhçi, AĞ Partiya başqanının ideoloji məsələlər üzrə müşaviri Azər Hüseynov mövzu ilə bağlı "Yeni Müsavat"a dedi ki, islamofobiya

biya müasir dünyanın ən böyük problemlərindən biridir:

"Bu problemin dərin tarixi kökləri və modern səbəbləri var. VII-XVI əsrlər arasında İslam dünyası dünyanın elm, mədəniyyət, fikir mərkəzi rolunu oynayırdı. XVI əsrdən başlayaraq Qərb İslam Şərqi keçməyə başladı. Bunun səbəbləri də İslam dünyası daxilində yaranan problemlərdən, eləcə də mədəniyyətin "yorulma sindromundan" doğurdu. Bəli, mədəniyyətlər müəyyən bir müddət keçəndən sonra yorulur. Bu, onların öz nailiyyətləri səbəbi ilə rahatlamasından və tənbələşməsindən irəli gəlirdi. Qeyd edilən problemi bütün mədəniyyətlər yaşayıb. Roma, Yunan, Misir mədəniyyətləri və digər mədəniyyətlər. XVI əsrdən etibarən bu problem İslam ümmətini də bürüdü. Bunun tam əksi olaraq, Qərbdə passionarlıq, hərəkətlilik artmağa başladı. Kapitalist münasibətləri inkişaf etdi. Çap işinin yaranması elmin inkişafına təkan verdi. Digər tərəfdən, böyük coğrafi keşflər başladı. Hər nə qədər

Din və tolerantlıq

YENİ ÜSAVAT
N 44 (8418) 8 mart 2024

Bakıda islamofobiya mövzusunda beynəlxalq konfrans başladı

Ekspert: "İslamofobiya müasir dünyanın ən böyük problemlərindən biridir"

bu prosesin belə məsum adı olsa da, bu, əslində hərbi ekspansiya yürüşləri idi".

Ekspert əlavə edib ki, Qərb işğalları ilə müsəlman fəthləri fərqli idi: "Müsəlman fəthləri getdikləri yere mədəniyyəti, elmin və ədəbin inkişafını, Rəbbani əxlaqi dəyərləri aparırdı. Müsəlmanlar getdikləri yerdə heç bir xalqı məhv etmədilər, bütöv mədəniyyətləri yox edib gəmilərlə bir qitəni qul kimi daşıyıb getirmədilər. Qərbin bugünkü maddi rifahı heç də Avropa ağıllının məhsulu deyil. Amerikanın inkişafı da o cümlədən. Afrikadan daşınan qullar, Amerikadan daşınan

hindu sərvətləri. Ortadan qaldırılan mədəniyyətlər, yerlə bir edilən ölkələr. Sonra bir az mədəni kapitalizm dövrü gəldi. 1960-cı illərdə Avropanın keçmiş koloniyaları azadlıq əldə etməyə başladılar. Bunların içərisində müsəlman ölkələri də var idi. Qərb bu dəfə keçmiş koloniyaları iqtisadi və siyasi olaraq özündən asılı vəziyyətə saldı. Onları müxtəlif təşkilatlara daxil edərək müstəmləkəçiliyin yeni növünü icad elədi. Elə götürək Fransanı. Frankofoniya təşkilatına daxil olan dövlətlərin böyük bir qismi indi də Fransa tərəfindən istismar edilir. Onların sərvətləri Fran-

saya daşınır. Bu ölkələrdə müstəqillik tərəfdarı hökumətlər, dövlət başçıları müəmmalı şəkildə devrilir. Bütün bunlar islamofobiyanın köklərini göstərir. Qərbdə daxili demokratiya var. Ancaq İslamın yayılması genişləndikcə, müsəlmanlar demografik olaraq artdıqca görürsən ki, hicaba məhdudiyyət qoyulur, müsəlmanların uşaqları zorla onların dinlərinə zidd olan integrasiya proqramlarına daxil edilir. Valideynlər etiraz etdiyi zaman sosial xidmətlər övladlarını müsəlman ailələrindən zorla alırlar. Müsəlmanlar İslam dünyasında baş verən hansı isə bir hadisə ilə bağlı olaraq həmrəylik göstərmək istədikdə məhdudiyyətlərlə üzləşirlər.

Türkofobiyanın da kökləri var. Osmanlının bir zamanlar Avropanı lərzəyə salması hələ də xatirələrdən silinməyib. Digər tərəfdən, Azərbaycan və İran ərazisində Səfəvi, Qacar və Əfşarların varlığı da uzun müddət Qərbin qarşısında maneə olub. Avropa səyyahlarının əsərlərində Şah Abbasla görüşlərdə onların türk-müsəlmanlara valehliyi aşkar şəkildə özünü göstərir. Müasir tarixi-

mizdə isə Azərbaycan və Türkiyənin birgə qələbələri, Qərbin çoxdankı dostu Ermənistanın işğalının bitməsinə Qərbdə həzm edə bilmirlər. Gündəmdə olan Turan geosiyasi layihəsi də bir tərəfdən Qərbə qıcıqlandırır. Ola bilər ki, Atıllanın atlarının səslərini görürlər, Osmanlının Vyana mühasirəsi yada düşür. Ona görə islamofobiya və türkofofiya müəyyən parlamentar məqamlarda dilə gəlir.

Biz nə etməliyik? Biz müsəlman, qafqazlı, türk dünyasının tərkib hissəsi olduğumuzu daha da onlara hiss etdirməliyik. Bu arada Avrasiya məkanından anqlosakson təsirinin azaldılmasında bizim digər keçici müttəfiqlərimiz və tərəfdaşlarımız da var. Qərb mediası bizdən daha çox yazsın. Heç bir ziyanı yoxdur. Regional və regionalarası kursumuz Qafqazın lideri, İslam ümmətinin üzvü, Turanın da qurucuları olmalıyıq. Bu üç əsasını bizim fəaliyyətimizdə təzahürləri açıq görünür. Sadəcə olaraq, ideoloji olaraq onların sistemləşdirilməsi artıq müvafiq qurumların işidir. Bayrağımız kimliyimizdir!"

Azərbaycan Respublikasının Medianın İnkişafı Agentliyinin maliyyəsi əsasında nəşr olunur. Yazını hazırladı: Afaq MİRAYIQ

Bakıdakı ermənilərin əvəzinə Zəngəzur?

Paşinyan hakimiyyəti erməni cəmiyyətinin ittihamlarından yaxa qurtarmaq üçün absurd iddialar ortaya atır

Hakim "Mülki Müqavilə" partiyasını parlamentdə təmsil edən deputat Qaqik Melkonyan növbəti dəfə Azərbaycanla bağlı absurd fikirlər səsləndirib: "Qazaxıstanda çevriliş olanda KTMT qrup yaradıb qiyamı yadırdı, çünki bu, Rusiyanın iradəsi idi. Amma sərhədlərimizdə eskalasiya olanda Rusiya reaksiyasız qaldı. Avropa İttifaqı müşahidəçiləri gələndə dedilər ki, qoy bizimkilər də gəlsin".

Azərbaycan tərəfinin niyə Bakıda məhkəmə hökmü ilə müxtəlif cəza alan erməniləri qaytarmadığını soruşduqda, deputat onların guya əsir olduğunu deyərək, belə cavab verib: "Razısınız ki, əsirlərin qaytarılması müqabilində Zən-

gəzurdan imtina edək? Əsirlərin dəyişdirilməsi ilə bağlı problemimiz var".

Erməni deputat məsələni elə təqdim etmək istəyir ki, guya Azərbaycan erməni diversantları Zəngəzurla dəyişmək istəyir. Yeni əsirləri verək, Zən-

gəzuru qaytarın bizə. Axı bu, tamamilə uydurma bir fikirdir və Azərbaycan belə bir şərtlə çıxış etmir. Bu, artıq Azərbaycanı dolayı formada ərazi iddialarında ittiham etmək deməkdir.

"Atlas" Araşdırmalar Mərkəzinin rəhbəri Elxan Şahinoğlu bunu tamamilə mümkün sayır: "Bəzi ermənilərin iddia etdiyi kimi, əsirlərin qaytarılması müqabilində guya Azərbaycan Zəngəzur dəhlizindən imtina edəcək, ermənilərin

şərtlərini qəbullanacaq, bu fikirlər absurddur. Əsirlərin dəyişdirilməsi məsələsi gündəmdə yoxdur. Bəli, Azərbaycan hərbiçisi hava şəraiti ilə bağlı yolunu azaraq əsir düşmüşdü. Ermənistan tərəfi onu geri qaytarırdı, ortada bir şifahi razılaşma var. Hava şəraiti ilə əlaqədar hərbiçilər yollarını azarlarsa, onlar qaytarılmalıdır. O ki qaldı Azərbaycanın əlində olan terrorçulara, soyqırımında əli olanlara, onların heç məhkəmələri belə keçirilməyib. İndi məhkəmə keçirilmədən onları necə təhvil vermək olar? Bu mümkün olan bir məsələ deyil. Onları biz Zəngəzur dəhlizində də dəyişə bilərik. Onlar layiqli cəzalarını almalı, cəzalarının da böyük hissəsini çəkməlidirlər. Ondan sonra Azərbaycan Prezidenti lazım bilərsə, ya əfvdən istifadə edə bilər, ya da Ermənistanla hansısa bir məsələnin həlli üçün belə bir güzəştlər mövcuddur. Amma indi dediyim kimi, bu, reallaşa bilməz. Zəngəzur dəhlizi və 8 kəndin Azərbaycana qaytarılması alver predimeti deyil. Azərbaycanın bu istiqamətdə tələbləri davam edir".

Politoloq Rusif Məmmədsoy bu məsələnin həllinin Er-

mənistanın iradəsindən asılı olmadığını söylədi: "Düşünürəm ki, saxlanılan diversantların Ermənistanla verilməsi ilə Zəngəzur dəhlizi açılsın. Çünki həmin diversantlar o qədər dəyərlidir. Hətta daha dəqiq ifadə edərsə, Zəngəzur dəhlizinin açılması, ümumiyyətlə, qərribə səslənsə də, Ermənistanın iradəsindən asılı deyil. Çünki hazırda Paşinyan Ermənistanın milli və təhlükəsizlik maraqlarını faktiki şəkildə Makronun Cənubi Qafqaz siyasətinə qurban verməklə məşğuldur. Nikol Paşinyan sülh müqaviləsi imzalamaqdan boyun qaçırdı, ona görə yox ki, sadəcə, ona daxilədən olacaq təzyiqdən qorxur, həm də ona görə ki, iddia edir ki, təminatçılar lazımdır. Bu da dolayısı ilə Fransanı prosese qoşmağın növbəti variantlarından biridir. Lakin Nikol həqiqətən qarantyor istəyirsə, Zəngəzur dəhlizinin açılmasını tezləşdirməlidir. Təsəvvür edin ki, dəhliz açılacağı təqdirdə Pekindən Londona uzanan yolda yerləşən aparcı dövlətlər ertəsi gün deyəcək ki, Ermənistanın təhlükəsizliyi qırmızı cizgimizdir. Burdan da belə anlaşılır ki, Nikolu əslində təminatçı o qədər də maraqlandırmır. Ona Parisi prosese qatmaq daha vacibdir, nəinki sülh müqaviləsini imzalamaq".

Siyasi analitik Asif Nərimanlı bu iddiaları gülünc hesab edir: "Melkonyan Paşinyan hakimiyyətinin sözcüsü ki-

mi çıxış edən deputatlardandır və hökumət demək istədiklərini bir çox hallarda onun kimilər vasitəsilə çatdırır. Onun KTMT-yə qarşı ittihamı təcüblü deyil, rəsmi İrəvan andi-Rusiya siyasətini əsaslandırmaq üçün müxtəlif məsələlərə istinad edir. Azərbaycanla bağlı dedikləri isə absurd yanaşmadır. Əslində bu fikir erməni ictimai rəyində mövcud narazılıqla bağlıdır. Çünki Bakıda həbsdə olan ermənilərin qaytarılmaması erməni cəmiyyətində davamlı olaraq Paşinyan hakimiyyətinə qarşı ittiham aktı olaraq istifadə edilir. Hakimiyyəti bacarıqsızlıqda, Azərbaycan qarşısında qorxaqlıqda ittiham edirlər. Melkonyan da erməniləri geri qaytara bilməmələrini cəmiyyətin təhlükəli hesab etdiyi məsələ üzərindən təqdim etməklə özlərinə haqq qazandırmaq istəyir. Yeni ermənilər "məhbussların qaytarılmasını istəyirsə, Zəngəzurdan vaz keçməlidir". Təbii ki, bu, absurd yanaşmadır. Çünki Bakıda həbsdə ermənilər qanunları pozub, Azərbaycan humanitar prinsiplərə əsasən onların bir qismini geri qaytarıb. Amma bu ermənilərdən Zəngəzurun alınması üçün istifadə edilməsi iddiası gülüncdür. Sadəcə olaraq, Paşinyan hakimiyyəti erməni cəmiyyətinin ittihamlarından yaxa qurtarmaq üçün Zəngəzur məsələsini ortaya atır".

□ **Cavanşir ABBASLI**
"Yeni Müsavat"

“Səderək” gömrük postunun əməkdaşlarının məhkəməsi başlayır

Rüşvət müqabilində gömrük sərhədindən malların keçirilməsinə şərait yaradan vəzifəli şəxslər cinayət məsuliyyətinə cəlb edilib.

“Səderək” gömrük postundan müxtəlif adda dərman vasitələrinin Türkiyə Respublikasından ölkə ərazisinə nəzarətsiz keçirilməsi faktı ilə bağlı muxtar respublika prokurorluğunda istintaq olunan cinayət işinin ibtidai istintaqı tamamlandı.

İstintaqla Dövlət Gömrük Komitəsinin Naxçıvan Baş Gömrük İdarəsinin “Səderək” gömrük postunun əməkdaşları Saday Paşayev və Nihad Məmmədovun rüşvət müqabilində qabaqcadan əlbir olduqları Seymur Ağayev, Yalçın Teymurov və Fərac Fəracovla birgə dövlət qeydiyyatı tələb olunmasına baxmayaraq, qanunla nəzərdə tutulmuş qaydada qeydiyyatdan keçirilməyən ümumilikdə 12 min manatdan artıq dəyəri olan 25 adda dərman vasitələrini müxtəlif vaxtlarda satış məqsədilə ölkə ərazisinə idxal etmələrinə əsaslı şübhələr müəyyən edilib.

İş üzrə Saday Paşayev və Nihad Məmmədov Cinayət Məcəlləsinin 200-1.2.1, 200-1.2.2, 200-1.2.3 (qabaqcadan əlbir olan bir qrup şəxs tərəfindən təkrar və külli miqdarda dərman vasitələrinin qanunsuz dövriyyəsi), 311.3.1, 311.3.2-ci (qabaqcadan əlbir olan bir qrup şəxs tərəfindən təkrar rüşvət alma) maddələri ilə, Seymur Ağayev həmin Məcəllənin 200-1.2.1, 200-1.2.2, 200-1.2.3, 32.5, 311.3.1 və 32.5, 311.3.2-ci (rüşvət almada köməkçi) maddələri ilə, Yalçın Teymurov və Fərac Fəracov isə həmin Məcəllənin 200-1.2.2-ci maddəsi ilə təqsirləndirilən şəxs qismində cəlb olunaraq barələrində müvafiq qətimkan tədbirləri seçilib.

Cinayət işi üzrə ittiham aktı ibtidai araşdırmaya prosesual rəhbərliyi həyata keçirən prokuror tərəfindən təsdiq olunaraq baxılması üçün Naxçıvan Muxtar Respublikası Ağır Cinayətlər Məhkəməsinə göndərilib.

Müxtəlif əmlak elanları saytlarında yerləşdirilən məlumatlar, xüsusilə kirayə verilən evlərin çeşidliliyi vətəndaşları cəlb etsə də, çoxları sonunda dələduzluqla üzləşir. Əmlak alqı-satqısı ilə məşğul olduğunı söyləyən şəxslər elanı yerləşdirdikləri sayta əlaqə nömrələrini də yazır və ev axtaran şəxs həmin nömrə ilə əlaqə saxladıqda, ondan öncədən və onlayn şəkildə beh ödənilməsi istənilir. Üz-üzə gəlmədiyi, tanımadığı bu şəxsin həqiqətən ev alqı-satqısı, kirayəsi ilə məşğul olduğuna inanan vətəndaş onun bank hesabına əlli, bəzən də yüz manat məbləğində pul göndərir. Ardınca həmin elan nömrəsi dərhal saytdan silinir və şəxs vətəndaşın nömrəsini bloklayaraq, yoxa çıxır...

Ev arzunuzu fırıldaq makrlərdən qoruyun...

Əmlak satışı və ya kirayəsini həyata keçirən saytlara, onların elanlarına etibar etmək olarmı?

Adının qeyd olunmasını istəməyən bir vətəndaş Bizim Yol.info-ya müraciət edərək, başına belə bir hadisənin gəldiyini bildirib. O qeyd edib ki, kirayə ev axtarmaq məqsədilə daxil olduğu əmlak saytlarından birində özünü makler kimi tanıdan xanım əlində bir neçə kirayə ev qaldığını və bir neçə günə əlindən çıxacağını bildirərək, ondan yüz manat məbləğində beh istəyib, daha sonra da bank hesabını vətəndaşa göndərmiş. Onun həqiqətən makler olduğuna inanan vətəndaş sadələşlülklə həmin bank hesabına yüz manat göndərmiş. Bundan sonra onun nömrəsi dərhal bloklandı və saytdakı həmin kirayə ev elanı silinib. Zərərçəkən bundan sonra polisə müraciət edərək, ona dələduzluqla zərər vuran şəxsin əlaqə nömrəsini və bank hesabını hüquq-mühafizə orqanına verib.

Əmlak satışı və ya kirayəsini həyata keçirən saytlara, onların elanlarına etibar etmək olarmı?

Burada istənilən şəxs özü üçün hesab açaraq, istənilən məlumatı - yalan, ya gerçək - paylaşa bilər və buna görə ondan heç bir sənəd, doğrulayıcı məlumat tələb olunmur. Hər dəfə paylaşdığı elana müəyyən qədər pul ödəyərək, onu “önə çəkir”. Elan saytları bu elanların doğruluğunu yoxlamır. Elanı paylaşanların kimliyi yox, elan üçün sayta verdikləri pul sayt sahibləri üçün daha önəmlidir. Kim bilir, bəlkə də elə bu cür saytlarla vətəndaşlara qarşı dələduzluq edən möhtəkirlər çox zaman əlbir hərəkət edirlər.

Bu da ehtimallardan biridir. Hər bir halda vətəndaşlar onlayn şəkildə paylaşılan elanların cazibəsinə qapılaraq, möhtəkirlərin qurbanına çevrilməməli və bu hadisələrə qarşı ayıq-sayıq olmalıdırlar.

Məsələ ilə əlaqədar Bizim Yol.info xəbər portalına şərh verən əmlak eksperti Ramil Qasımzadə belə elan saytlarına qarşı vətəndaşları diqqətli olmağa çağırır:

“Vətəndaşlar birmənalı şəkildə bilməlidirlər ki, əgər onlardan hər hansı şəkildə beh tələb olunursa, bu tələb fırıldaq niyyətlidir və möhtəkirlərin, dələduzların əməlləridir. Eladakı kirayə mənzilə görə beh göndərilməsi qəti şəkildə yolverilməzdir. Vətəndaşlar elan saytlarında “şübhəli” elan görürlərsə, həmin nömrə ilə əlaqə saxlasınlar. Sonra ilk növbədə evə baxış keçirilsin. Hətta bu zaman da pul verməyə tələsməsinlər. Mütləq mənada əmin olsunlar ki, evin sahibi ilə danışsınlar. Yəni o evin çıxarışı tələb olunsun. Həmin evin çıxarışı ilə ev sahibinin şəxsiyyət vəsiqəsini tutuşduraraq, yoxlasınlar. Eyni zamanda həmin ev sahibi ilə mütləq qaydada kirayə müqaviləsi bağlasınlar. Notarial qaydada sənədləşmə həyata keçirilsə, daha yaxşı olar. Yalnız bundan sonra evin kirayələnməsi təhlükəsiz sayıla bilər.

Məlum olduğu kimi, özünü ev alqı-satqısı ilə məşğul olanlar, el dili ilə desək, “makler”lər və rieltorlar kimi qələmə verənlər tərəfindən də belə dələduz, fırıldaq əməllərinə yol verilir. Bəzən olur ki, hətta hüquq-mühafizə orqanları da belə möhtəkirlərlə mübarizədə yetərsiz qalırlar. Dələduzları tapmaq olmur, saxta nömrələrdən istifadə edirlər. Həmin nömrələr heç öz adlarına da olmur. Ona görə də vətəndaş belə məsələlərdə özü ayıq-sayıq olmalıdır. Heç bir

halda onlayn şəkildə tapılan bir elanla bağlı kiminsə bank hesabına vəsait yatırılmamalıdır”.

Bəs kirayə ev axtaran vətəndaş belə vəziyyətlərdə - yəni ondan beh istənilən zaman hansı hüquqlara malikdir?

“Belə halla rastlaşan vətəndaş mütləq şəkildə hüquq-mühafizə orqanlarına müraciət etməlidir. Həmin orqanlar göndərilən bank hesabının kimə məxsus olmasını təyin etməlidir, bundan sonra da həmin dələduzu məsuliyyətə cəlb etməlidir. Burada möhtəkirlikdən, insanların etibarından sui-istifadədən söhbət gəlir. Ona görə də birmənalı olaraq, zərərçəkmiş şəxs hüquq-mühafizə orqanlarına, xüsusilə ərazi üzrə polisə müraciət etməlidir”, - deyərək əmlak eksperti qeyd edib.

□ “Yeni Müsavat”

Problemlı kreditlərin “anlaşma ilə həlli” mümkündürmü?

Ekspert: “Vətəndaşa bu cür təkliflər yazılı şəkildə verilməlidir”

“...Zəng edib, dedilər ki, yeddi min manat civarında kredit borcum var, ancaq hazırda üç yüz manat ödəsəm, bank məhkəmə iddiasını geri çəkəcək, borcumu aylıq qrafikə böləcəklər. Ancaq bunu şifahi olaraq telefon vasitəsilə dedilər. Zəng edən şəxs bankın problemlı kreditlər şöbəsi iddi. Heç bir yazılı sənəd təqdim etmədən eləcə dedi ki, “üç yüz manat ödəniş et, məhkəmə iddiasını geri çəkək”.

Bizim Yol.info xəbər portalına müraciət edən borclu şəxs bankın müvafiq şöbəsinin ona zəng etdiyini və aralarında yuxarıda qeyd olunan dialoqu keçdiyini bildirib. Heç bir rəsmi sənəd təqdim edilmədən, eləcə “pulu ödə, məhkəməyə verməyək” anlamında hər hansı bir nömrədən zəng gəlir.

Belə hallarla üzləşən vətəndaşlar nə etməlidirlər?

Məsələ ilə əlaqədar iqtisadçı ekspert, hüquqşünas Əkrəm Həsənov sualları cavablandırır:

“Fərz etsək ki, vətəndaşa zəng edən şəxs həqiqəti deyir... Yenə də bu, o demək deyil ki, “300 manat ödəsən, biz borcu si-

ləcəyik”. Mən belə başa düşürəm ki, vətəndaşı bu yolla aldatmağa çalışsınlar. Onlar demək istəyirlər ki, “biz indilik sənı məhkəməyə vermi-

rik, ancaq indi 300 azn ödə, sonra da qalanını hissə-hissə ödə”. Təbii ki, bu təkliflə razılaşmaq qəti olmaz. Ona görə ki, əgər vətəndaş artıq gecikməyə düşübsə, ona faizdən əlavə cərimə də hesablayıblar. Adətən müqavilələrdə göstərilir ki, belə olduğu halda - müştəri pul ödədiyi zaman, ilk növbədə, cərimənin məbləği çıxılır. Həmin vətəndaş gedib 300 manatı ödəsə, hamısını cəriməyə çıxacaqlar. O da hələ bilinmir ki, sözlərinin üzərində durub, məhkəmə iddiasını geri çəkəcəklər, ya yox. Sözdür, sadəcə, ortaya atıblar.

Ümumiyyətlə, bank olsun, sığorta şirkətləri olsun, vətəndaşa bu cür təkliflər yazılı şəkildə verilməlidir. Tutaq ki, ödədim,

qarşılığında nə olacaq? Anlaşılmaz vəziyyət odur ki, vətəndaş məhkəmədən niyə çəkinir? Bu məsələ ən pis halda illərlə davam edəcək. Axırda deyəcəklər ki, gəlsin, pulunu ödəsin. Yeni məhkəmə vətəndaşa nə edəcək? Bank vətəndaşa elə minnət qoyur, elə üslubla danışır ki... O şərtlə barışıq etmək olar ki, həmin cərimələri silsinlər. Yeni vətəndaş ödəniş edəcəksə, bu ödəniş cəriməyə yox, əsas məbləğə çıxılır. Əgər bank rəsmi qaydada bununla razılaşsın, o şərtlə danışmaq aparmaq olar. Bir daha qeyd edirəm, bütün bunlar yazılı, yəni rəsmi şəkildə aparılmalıdır. Əgər razı deyillərsə, onda onlara güvənmək olmaz. Şübhəsiz ki, razılaşmadan sonra “biz elə söz deməmişik” deyərək boyunlarından ata bilərlər”.

□ “Yeni Müsavat”

Dünya birjalarında qızılın bahalaşması Azərbaycana da təsir-siz ötürməyib. Azərbaycan Mərkəzi Bankının rəsmi məzənnəsinə əsasən, qızılın bir troy unsiyası 3 666.9 manat təşkil edib. Martın əvvəlindən bəri dünya birjalarında qızılın qiyməti artmağa başlayıb. Qızılın bahalaşaraq dünya birjalarında tarixi maksimuma yüksəlməsinin arxasında dayanan əsas faktor indiyə qədər antiinflasiya tədbiri olaraq əsas mərkəzi bankların indiyə qədər yüksəltdiyi faizləri növbəti aylardan yavaş-yavaş endirəcəyi ilə bağlı ehtimallardır. Belə olan halda qızıl investorlar üçün cari durumda ehtiyat limanı kimi daha cəlbəedici görünür və dollarla ölçülən qızılın məzənnəsi yüksəlmiş olur.

Azərbaycanda isə dollar/manat 2017-ci ildən 1.7 məzənnəsində sabit qaldığı üçün ABŞ dollarının istənilən dinamikası ilə korrelyasiya etmiş olur.

Qeyd edək ki, global bazarlarda iki gün öncə 1 unsiya qızıl daha da bahalaşaraq 2150 dollara çatıb və rekord qırıb. Qızıl sonuncu dəfə 2023-cü il dekabrın 4-də 2135,39 dollar səviyyəsində rekord qırıbmışdı. FED-in faiz dərəcəsinin azaldacağı gözləntiləri, perakəndə investorlar və global mərkəzi banklar tərəfindən aktiv qızıl alışları, eləcə də yüksək geosiyasi gərginlik qızılın qiymətinin artmasına təkan verir. Qızılın bir unsiyasının spot qiyməti 2 155.71 ABŞ dollarıdır.

Qızılın qiymətinin yaxın aylarda enməsi gözlənilirmi?

Qızılın qiymətində rekord həddə bahalaşma

Ekspertlər hesab edir ki, yaxın aylarda qızılın qiyməti aşağı düşməyəcək, çünki...

Buna təsir edəcək amillər hansılardır?

İqtisadçı ekspert Xəlid Kərimli mövzu ilə bağlı "Yeni Müsavat"a deyib ki, qızılın qiymətinin yüksək səviyyədə qalxmasının bir neçə səbəbi var: "Dünyada gedən gərginlik fonunda qızıl həmişə ehtiyat aktivini hesab olunur. Bu cür gərginlik olan dövrlərdə bir-birinin valyutasına etibar etmir. Investorlar qızıla daha çox etibar edirlər, ehtiyatlarının bir hissəsini qızıla keçirirlər. Yeni birincisi, geopolitik gərginliklə bağlıdır. İkincisi, dünya mərkəzi

bankları (Rusiya, Türkiyə, Çin və s.) son illər dayanmadan qızıl alır. Bunun da səbəbləri var. Bu ölkələr dollar, avro almağa ehtiyat edirlər. Ehtiyatlarında daha çox qızıl saxlamağa üstünlük verirlər. Bunun özü də bazarda tələbi həmişə yüksək səviyyədə saxlayır. Üçüncüsü isə son dövrlər inflyasiyanın zəifləməsidir. Bu amil qızıl qiymətlərinə təsir edir. Burada əsas nüans nədir? Inflyasiya zəifləyəndə Amerika Mərkəzi Bankı faiz dərəcələrini aşağı dartacaq. FED sədri çıxışında dedi ki, mart ayından etibarən inflyasiyanın aşağı düşməsi səbəbilə faiz dərəcələrinin aşağı salınacağı gözlənilir. FED faiz dərəcələrini aşağı saldıqca istiqrazların gəlirliyi aşağı düşür. İstiqrazların gəliri aşağı düşdükcə qızıla maraq artır. Daha doğrusu, qızıla və səhmdara maraq artır. Çünki istiqrazlar böyük pul cəlb edən sektordur. İstiqrazların gəlirliyi aşağı düşəndə qızıl almağa daha çox meyillənirlər".

İqtisadçı Eyyub Kərimli mövzu ilə bağlı "Yeni Müsavat"a deyib ki, iqtisadi proseslər səbəbindən qızılın yaxın vaxtlarda enməsi müşahidə edilməyəcək: "Çünki hazırda dünyada qeyri-sabit iqtisadi şərait yaşanır. Qızıla tələbat çoxalır. Rusiya qızıl ixracatçılarından biri idi. Digər tərəfdən, dünyada texnoloji inkişaf da qızıla tələbatı artırır. Qeyri-iqtisadi vəziyyətdə insanlar da vəsaitlərinin qorunması üçün daha çox qızıla investisiya yatırırırlar. Dünya iqtisadi analitikləri də vurğulayırlar ki, qızıla tələbatın aşağı düşməsinin daha yüksək dərəcədə saxlanılmasına təsir göstərəcək. Azərbaycan da dünyada gedən proseslərdən kənarda qalmayacaq. Baxmayaraq ki, biz qızıl istehsal edirik. Bununla belə, zərgerlik məmulatlarını özümüz istehsal etmirik, daha çox idxal edirik. Burada da qiymətlər dünya bazarından asılı olacaq. Bu da ölkədə qızılın qiymətinə müəyyən təsirini göstərəcək. Düzdür, mövsümi aylarda - Ramazan və Məhərrəm aylarında bəzən toy mərasimləri məhdudlaşdırılır. Bu, azacıq da olsa qızıl bazarında durğunluq yaradır, amma bunun qiymətlərə

təsiri olmur". Qeyd edək ki, son bir ildə qızıl 14%-dən çox bahalaşmışdır. Fevralın ortalarından isə yenidən bahalaşmağa başlayıb. Fed-in faizlərini azaltmaq üçün nə vaxt hərəkət edəcəyinin vaxtı hələ də qeyri-müəyyən olsa da, son həftələr onun yaxınlaşdığına dair işarələr qızılın bahalaşmasına səbəb olur. Swap bazarları göstərir ki, iyun ayında faiz endirimi ehtimalı təxminən 68 faizdir. Həmçinin qızıl Yaxın Şərqdə artan gərginlik, Qırmızı dənizdə gəmilərə hücumlar, Çin iqtisadiyyatındakı problemlər və ilin sonunda ABŞ-da keçiriləcək prezident seçkisindən də dəstək ala bilər. ABŞ Ali Məhkəməsi Donald Trampın bu il prezidentliyə namizədliyini irəli sürə biləcəyini bildirərək ona qadağa qoyulması addımlarını dayandırır. Siyasi və maliyyə qeyri-müəyyənlik dövründə tez-tez etibarlı "sığınacaq" kimi istifadə edilən qızıl, İsrail-HƏMAS müharibəsi başlayandan bəri 300 dollardan çox bahalaşmışdır.

□ Afaq MİRƏYİQ, "Yeni Müsavat"

Tik-Tok-da azyaşlılardan sui-istifadə edənlərlə necə mübarizə aparaq?

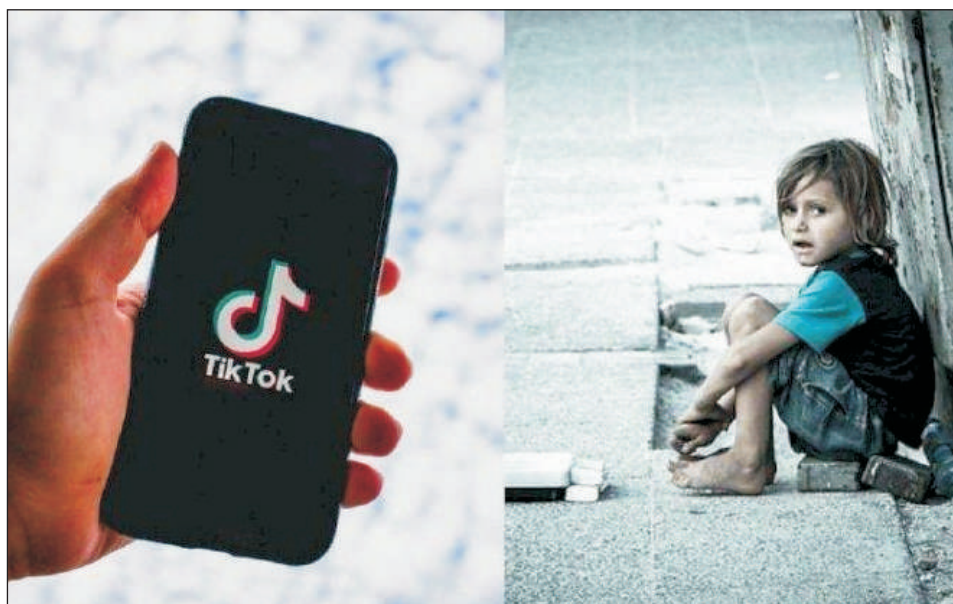
Deputat: "Hər hansı bir cəzasızlıq mühiti anarxiya yaradır"

"Tik-Tok" platformasında tez-tez bu və ya digər formada azyaşlıların, yetkinlik yaşına çatmayan şəxslərin, eləcə də məktəblilərin iştirakı ilə qeyri-etik videolar çəkilərək paylaşılır. Bəzi hallarda kimlərsə izləyici və pul qazanmaq məqsədilə uşaqlardan istifadə edirlər, onların yanında aşağılayıcı, söyüş və təhqir dolu ifadələr səsləndirilir. Belə olan halda, situasiya azyaşlıların istismar olduğu kimi dəyərləndirilə bilər.

Bəs sosial şəbəkələrdə bunun qarşısının alınması üçün mütəmadi olaraq monitorinqlər aparılmalıdır?

Milli Məclisin deputatı Hikmət Babaoğlu iqtisadiyyat.az-a açıqlamasında deyir ki, hazırda bir çox internet resursları kimi Tik-Tok da ictimai həyatımızın bir hissəsinə çevrilib. Onun sözlərinə görə, Tik-Tok, Facebook və digər internet resursları real cəmiyyətdə olan münasibətlərin bir növ virtual inikasıdır.

Deputat bildirib ki, real ictimai münasibətlərdə əxlaq, mənəviyyat, hüquq kimi universal dəyərlər mövcud olduğu kimi Tik-Tok-da da bu də-

yərlərin mövcudluğu labüddür: "Xüsusən insan hüquqları ilə bağlı real ictimai münasibətlərimizdə hansı ölçülər və cəza mexanizmləri varsa, mütləq Tik-Tok-da və digər resurslarda da bunlar tətbiq olunmalıdır. Yeni hüququn tətbiqi artıq real ictimai münasibətlərdən virtual ictimai münasibətlərə də keçməlidir. Bu istiqamətdə Azərbaycanda müəyyən işlər görülür. Hesab edirəm ki, kibertehnolo-

giyalar vasitəsilə sosial şəbəkələrdə monitorinq aparmaq mümkündür".

Cəzasızlıq mühitinin heç bir yerdə olmamasının vacibliyini vurğulayan deputat söyləyib ki, nəticə etibarilə virtual da olsa, bu, insanların ictimai münasibətlərinin bir hissəsidir: "Hər hansı bir cəzasızlıq mühiti anarxiya yaradır, eyni zamanda əxlaqi-mənəvi dəyərlərimizə çox böyük zərbə vur-

ur, insanların yaşama və azadlıq hüququnu məhdudlaşdırır və s. Əgər Tik-Tok-da hər hansı bir qeyri-mənəvi mühit varsa, buna qarşı mübarizə aparmaq bizim borcumuzdur. Virtual şəbəkə iştirakçıları ilə bağlı hüquqi məsuliyyət yaradan hallara qarşı hüquq-mühafizə orqanları tərəfindən tədbirlər görülür. Hüquq-mühafizə orqanlarımızın bu istiqamətdə çox müsbət fəaliyyəti var və bu

davam etdirilməlidir".

Təhsil eksperti Kamran Əsədov iqtisadiyyat.az-a açıqlamasında bildirib ki, bu gün şagirdlərin hər birinin əlində mobil telefon, planşet və yaxud internet resurslarına çıxma imkanı var.

Pandemiya dövründə məhz onlayn dərslərə qoşulmaları üçün bu imkanların şagirdlərə verildiyini deyən ekspert ondan faydalı şəkildə istifadə olunmadığı üçün təəssüfləndiyini söyləyib: "Əlbəttə, şagirdlərin hər birinin əlində mobil telefon olduğdan sonra onlar yaş xüsusiyyətlərinin ölçüsünə uyğun olmayan informasiyaları da qəbul edə bilirlər. Mövcud vəziyyət məcbur edir ki, biz onların qarşısına faydalı informasiyaları çıxara bilək. 4432 orta ümumtəhsil məktəbimizdə 150 min müəllim çalışır. Biz sosial platformalardan istifadə edən müəllimlərin əməkdaşlarını onların bu sosial platformalardan nə qədər faydalı istifadə etməsinə görə verməliyik. Məsələn, Tik-Tok-da heç bir elmi təsiri olmayan, faydasız materiallara daha çox rast gəlirik. Amma biz hər bir müəllimin Tik-Tok hesabının olması ilə bağlı onların qarşısına tələb qoya bilərik. Orada

hansısa videolar deyil, dərslərlə, paraqraflarla bağlı, eləcə də müəyyən dərslərin izahı ilə bağlı materiallar yerləşdirsinlər. Bu, həm orta məktəbə, həm də ali təhsil müəssisələrinə aiddir. Bununla da uşaqlar artıq sosial platformalara daxil olduqda özlərinə faydalı və kömək ola biləcək materiallar görə biləcəklər. Hesab edirəm ki, məsələ ilə bu cür mübarizə aparılsa, daha yaxşı nəticə verə bilər".

Mövzu ilə bağlı Daxili İşlər Nazirliyinin xətbuat xidmətinin əməkdaşı, polis kapitanı Nurlan Əliyev açıqlamasında öz fikirlərini bölüşüb: "Validənlərə tövsiyəmiz övladlarının hərəkətinə, sosial şəbəkələrdən istifadə etmə vaxtına və qaydasına faydalı informasiyaları çıxara bilək. 4432 orta ümumtəhsil məktəbimizdə 150 min müəllim çalışır. Biz sosial platformalardan istifadə edən müəllimlərin əməkdaşlarını onların bu sosial platformalardan nə qədər faydalı istifadə etməsinə görə verməliyik. Məsələn, Tik-Tok-da heç bir elmi təsiri olmayan, faydasız materiallara daha çox rast gəlirik. Amma biz hər bir müəllimin Tik-Tok hesabının olması ilə bağlı onların qarşısına tələb qoya bilərik. Orada

ÜSAVAT

Son səhifə

N 45 (8418) 8 mart 2024

M
a
r
t

Buzlu əti yenidən soyuducuya qaytarmaq xəstəlikdir...

Bir çox insanlar məhsulun daha uzun müddət saxlanılması üçün əti satın aldıqdan sonra dərhal dondurucuya qoyur. Daha sonra o, bixirilməzdən sadəcə bir neçə saat əvvəl çıxarılır. Ancaq elə olur ki, ət soyuducudan çıxarılır, donu açılır. Amma daha sonra yemək bişirmək fikrindən daşmışdır.

İlk baxışda əti yenidən soyuducuya qaytarmaqda heç bir problem görülmür.

Amma əslində bu, ətin keyfiyyətinin pozulmasıdır. Belə ki, ət yenidən dondurulduqda məhsulun strukturu dəyişə bilər. Nəticədə, bixirildikdən sonra o, daha sərt və quru olur. Bunlar yenidən dondurmanın tək mənfi cəhəti deyil. Həmçinin, bu zaman məhsulun dadı da dəyişir. Bundan əlavə, bu, sağlamlığınız üçün də zərərli olur.

Təkrar dondurma bakterial çirklənmə ehtimalını da artırır. Mikroblar donduqdan sonra ikinci dəfə çoxala bilər və bu, sağlamlıq problemlərinə gətirib çıxara bilər.

ABS-da qəhvəsiz qəhvə icad etdilər

Bu həftə ABS-da tərkibində qəhvə dənələri olmayan qəhvə satışa çıxarılacaq. "Atomo" startapı bu yeni məhsulla bazarı daxil olub. Yeni içki təbii xilas etmək və meşələrin qırılma sürətini azaltmaq üçün bazara çıxarılır.

Araşdırmalara görə, 2050-ci ilə qədər qəhvə dənələrinin becərildiyi ərazilərin təxminən yansı yeni iqlim şəraitinə görə yararsız hala düşəcək. Buna görə qəhvə təsərrüfatları daha da genişlənmir, uyğun bir sahə axtarışında meşələr qırılır. Startap iştirakçıları ətraf mühitə daha az zərərli olan qida tullantılarından kofe yaratmağın yolunu tapıblar. Yeni məhsul xurma çeyirliyindən hazırlanıb. Onun istehsalı atmosfərə 93% daha az karbon buraxır və adi qəhvə istehsalı ilə müqayisədə 94% daha az su istifadə edir.

Şirkət artıq dünyanın ən böyük qəhvə şirkətləri ilə mümkün tədarükləri müzakirə edir.

Almaniyada 62 yaşlı kişi 217 dəfə COVID peyvəndi vurdurdu

Almaniyada 62 yaşlı kişi 217 dəfə COVID peyvəndi vurdurub. Bu barədə "Lancet" infeksiyon xəstəliklər jurnalında yazı dərc olunub.

Məlumatla görə, peyvəndlər 29 aylıq bir müddətdə özəl klinikalarda vurulub və Erlangen-Nurember Uni-

versitetinin tədqiqatçıları kişidə heç bir problem olmadığını bildiriblər.

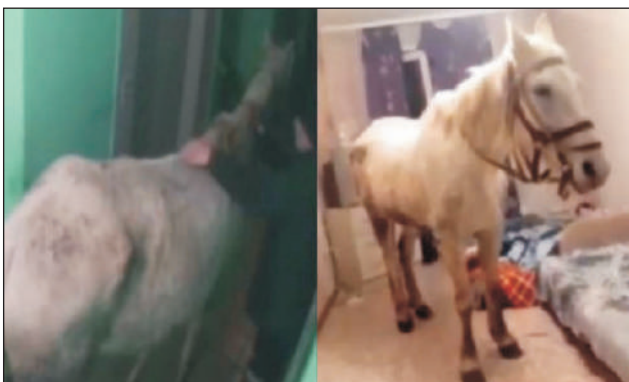
"Bu barədə qəzetlərdən xəbər tutduq. Sonra onunla əlaqə saxladığımız və Erlangendə bəzi müayinələrdən keçirmək istədiyimizi dedik. Böyük ma-

raq göstərdi", - deyər mikrobiologiya üzrə mütəxəssis Kilian Şober qeyd edib.

"Biz tədqiqat apardığımız əsnada o, öz təkidi ilə yenidən COVID peyvəndi etdirdi. Daha sonra ondan götürdüyümüz analiz nümunələrindən immun sisteminin peyvəndlərə reaksiyasını tam müəyyən etmək üçün istifadə etmək imkanımız oldu", - deyər Kilian Şober əlavə edib.

Mütəxəssislər həddən artıq peyvəndi məsləhət bil-mədiklərini, məsələ ilə bağlı apardıqları testlərin ümumi nəticə çıxarmaq üçün kifayət etməyəcəyini vurğulayıblar.

Rusiyada "nağıl kimi" 8 mart təbriki: arvadı ilə barışmaq üçün evinə ağ atla gəldi

Rusiyanın Kemerovo vilayətində arvadı ilə barışmaq üçün evinə ağ atla gələn şəxs həbs olunub. 33 yaşlı Sergey adlı kişi mübahisə etdiyi Yekaterinamı tövçübləndirmək qərarına gəlib. O, fermadan at götürüb və gecə saat 3-də səhvlərinə görə arvadından üzr istəmək və onu qarşıdan gələn 8 Mart - Beynəlxalq Qadınlar Günü münasibətilə təbrik etmək üçün atla birlikdə beşinci mərtəbədəki mənzilinə qalxıb. At kiçik otaqda təxminən iki saat qalıb, sonra Sergey onu yenidən tövləyə qaytarıb.

Bununla bağlı görüntüləri Yekaterina özü də paylaşmış və sürprizi yumorla qarşılayıb. "Budur, qızlar, bizə 8 mart gəlib çatdı. Evimizdə at var. Həyat yoldaşım meni təbrik etdi", - deyər qadın paylaşımında bildirib.

Sergey xırda xuliqanlıq maddəsi ilə ittiham olunaraq bir sutkalıq həbs cəzası alıb. O, sadəcə, çox sərxoş olduğunu bildirib. Kirayədə qalan ailə hazırda yeni mənzil axtarmaq məcburiyyətində qalıb, çünki ev sahibi bu hərəkətə görə onlardan evi tərk etmələrini xahiş edib.

Zəngli saatın musiqisini seçərkən nəyə diqqət etməliyik?

"Zəngli saatın monoton səsi tez oyanmağımıza kömək etmir, çünki bu səs artıq yuxumuza "daxil olur". Bu barədə rusiyalı somnoloq Yelena Sareva danışır. Mütəxəssisin sözlərinə görə, zəngli saatın melodiyası nə qədər şən və ritmikdirsə, oyanma prosesi də bir o qədər aktiv olur.

Ritmik səslər ürək döyüntüsünü və bədən hərəkətini artırdığı üçün daha tez ayağa qalxmağımıza kömək edir. Çox vaxt zəngli saat üçün sakitləşdirici klassik musiqilər qoyulur, lakin bu səs gümrahlaşdırıcı və canlandırıcı olmalıdır.

Bunları bilmək lazımdır:

- * Venerada bir gün dünyada 117 günə bərabərdir.
- * Kəpənəklər ayaqları ilə qoxu alır.
- * Çox məcbur qalmaqda qor yeməyin. Çünki onu əritmək üçün bədəndə olduqca çox enerji sərf edilir.
- * İnsanlar oksigensiz 3 dəqiqə, susuz 3 gün və yemək yemədən 3 həftə yaşaya bilər.
- * 2011-ci ildə Yaponiyada baş verən 8,9 ballıq zəlzələ nəticəsində günlərin uzunluğu 1,8 mikro saniyə azalıb.
- * Qarışqalar məcbur qaldıqlarında 2 həftə ərzində suyun altında yaşaya bilərlər.
- * Vakuumda (havasız və cazibə qüvvəsinin olmadığı məkanda) ağılamaq mümkün deyil. Çünki göz yaşı aşağı doğru hərəkət edə bilmir və gözdən yaş çıxmır.
- * Vakuumda (havasız və cazibə qüvvəsinin olmadığı məkanda) ağılamaq mümkün deyil. Çünki göz yaşı aşağı doğru hərəkət edə bilmir və gözdən yaş çıxmır.
- * Ağcaqanad əleyhinə spreylər əslində onların insanlara yaxınlaşmasını əngəlləmir. Sadəcə olaraq ağcaqanadların hissiyatını bağlayır və bir növ insanları gizləyir.

Duzu azaltsaq, bədənimizdə hansı dəyişikliklər olacaq?

Adlı yeməklər bişirmək üçün mətbəxin ən vacib tərkib hissəsi duzdur. Harvard Universitetinin araşdırmasına görə, çox duz istehlak etmək müxtəlif sağlamlıq risklərinə səbəb ola bilər. Mütəxəssislər bildirib ki, orqanizmdən duzu tamamilə çıxartmaq olmaz. Əksinə, onu az miqdarda istifadə etmək lazımdır. İstehlak edilən duzun miqdarı hipertoniya ilə sıx bağlıdır. Çoxlu duz istehlak etdiyiniz zaman orqanizminiz daha çox su saxlayacaq. Bu, qan dövranı sisteminə əhəmiyyətli şəkildə təzyiq göstərəcək və qan təzyiqini artıracaq. Duzdan az istifadə etsəniz, qan təzyiqiniz azalacaq.

Duzdan çox istifadə böyrək daşı yaradır. Duz həm də ürək xəstəlikləri, iflic riskini və baş ağrıları çoxaldır.

Gündəlik duz istifadəsini 1 200 milliqrama endirmək ürək xəstəlikləri riskini azaldır. 1 500 milliqrama endirmək isə şişkinlikləri azaldacaq.

Sarı işığın vərəm xəstəliyinə möcüzəvi təsiri

Rusiya tədqiqatçıları müəyyən ediblər ki, dalğa uzunluğu 565 nanometr olan sarı işığın yanlıb-sönməsi vərəm çöpünün antibiotiklərə davamlı koloniyalarını məhv etmək üçün istifadə edilə bilər.

Bu barədə Rusiya Elm Fondunun mətbuat xidməti məlumat yayıb. Məlumatla görə, təcrübələr sübut edib ki, təklif olunan yanaşmanın effektivliyi 99,99%-ə çatır. Bu, sözügedən üsuldən klinik praktikada həm insan ağciyərlərində vərəmin qeyri-aktiv ocaqlarını, həm də çoxlu dərmanlara davamlı vərəmin törədicisini məhv etmək üçün istifadə etməyə imkan verir.

Alimlər vərəmin törədicisi olan Kox çöpünün, eləcə də ona oxşar digər bakteriyaların bir növ "qış yuxusu"na necə düşdüyünü öyrənmək üçün aparılan təcrübənin bir hissəsi kimi belə qənaətə gəliblər. "Qış yuxusu"nda mikroblar xüsusilə dərmanların təsirinə davamlı olurlar, buna görə də onlar insan bədənində oyanmadan onilliklər ərzində mövcud ola və infeksiyaya səbəb ola bilərlər.

Rusiya alimləri müəyyən ediblər ki, bu vəziyyətdə olan mikrobları sarı işıq mənbəyi və delta-aminolevulin turşusunun birləşməsindən istifadə etməklə məhv etmək olar. Bu maddənin Kox çöpünün hüceyrələrinə daxil olması çoxlu sayda porfirinlərin, pigment molekullarının əmələ gəlməsinə səbəb olur ki, bu onlar da sarı işığı aktiv şəkildə udur.

Səhifəni hazırladı: SELCAN

Baş redaktor:
Nazim SABİROĞLU

e-mail adres: yenimusavat@mail.ru

"Yeni Musavat"ın kompüter mərkəzində yığılıb, səhifələnilib, "Son dəqiqə" MMC-nin mətbəəsində çap edilib. Əlyazmalar geri qaytarılmır. Müəlliflərlə redaksiyanın mövqeyi uyğun gəlməyə bilər.

Ünvan: Bakı şəhəri,
R.Rüstəmov küçəsi
2528-ci məhəllə ev 44/d
Tel: 520 01 23 (24, 25, 26, 27, 28)

Lisensiya N: B 114
SAYI: 1.500